

BULETINUL BUCUREȘTI

ANUL XIV NR. 70 Publicație periodică de informare și analiză Ianuarie - Martie 2020

Legalitate 1995 > 2020 Confidențialitate
UN SFERT DE SECOL DE NOTARIAT MODERN

Corectitudine UNNPR Respect

Bună credință Competență

Încredere Imparțialitate

Siguranță Stabilitate

Echitate Onestitate

Disponibilitate Independență

❧ Din cuprins *❧*

Un motto poetic pentru o profesie liberală
„Trăiți! Fiți onești! Nici nu știți ce garanție e
onestitatea pentru viitor!”

O temă de actualitate
PREVENIREA ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR

Clarificări necesare
CLAUZA PRIVIND PREDAREA, LA DATA AUTENTIFICĂRII,
A IMOBILULUI VÂNDUT

Remember procese celebre
POVESTEA UNUI CELEBRU FILANTROP - EVANGHELIE ZAPPA,
INIȚIATORUL JOCURILOR PREOLIMPICE

Informarea Colegiului Director cu privire la activitatea desfășurată în anul 2019

În anul 2019, **ADUNAREA GENERALĂ** a Camerei Notarilor Publici București s-a întrunit în **2 ședințe**, în zilele de 23 martie 2019 și 16 noiembrie 2019, la Centrul de Conferințe "Auditorium Pallady" din București, Bd. Theodor Pallady nr.40G, Sector 3, în cadrul cărora au fost adoptate **7 hotărâri**.

Prima adunare generală din anul 2019 a avut loc în ziua de sâmbătă, **23 martie 2019**, cu următoarea Ordine de zi: 1). *Prezentarea rapoartelor de activitate ale Colegiului Director, Comisiei de Cenzori și Fundației „Notar 2006” pentru anul 2018.* 2). *Prezentarea execuției bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2018 și aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2019.* 3). *Aprobarea Programului de activitate pentru anul 2019.* 4). *Actualizarea numărului de notari publici pentru anul 2019. Pronunțarea asupra cererilor de asociere formulate de către notari publici membri ai Camerei București cu notari publici membri ai altor Camere.* 5). *Diverse.* După dezbaterile problemelor înscrise în ordinea de zi, Adunarea Generală, în prezența a **449 de notari publici**, a adoptat **7 hotărâri**, după cum urmează:

● **Hotărârea nr. 1/2019 și Hotărârea nr. 2/2019** pentru aprobarea Rapoartelor de activitate ale Colegiului Director și Consiliului Director al Fundației "Notar 2006 pentru anul 2018, rectificarea Bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2018 ale acestora, aprobarea Raportului Comisiei de Cenzori pentru anul 2018, precum și descărcarea de gestiune. Hotărârea nr. 1/2019 a fost aprobată cu 447 de voturi "pentru" și 2 abțineri și Hotărârea nr. 2/2019 a fost aprobată cu unanimitate de voturi.

● **Hotărârea nr. 3/2019** pentru actualizarea Statutului și Actului constitutiv ale Fundației "Notar 2006" și de înregistrare a acestora la instanța judecătorească și la Registrul entităților/unităților de cult pentru care se acordă deduceri fiscale al A.N.A.F. Hotărârea a fost aprobată cu unanimitate de voturi.

● **Hotărârea nr. 4/2019** pentru aprobarea Bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2019 al Camerei Notarilor Publici București, precum și a elementelor de strategie de dezvoltare și politică de investiții pe anul 2019. Pentru anul 2019 s-a prevăzut că vor continua investițiile în dezvoltarea serviciilor Camerei, în special a Direcției Arhivă, iar celelalte acțiuni prevăzute în Programul de activitate pentru anul 2019 propus pentru aprobare Adunării Generale se vor realiza fără a necesita creșterea semnificativă a resurselor umane și materialelor existente. Hotărârea a fost aprobată cu unanimitate de voturi.

● **Hotărârea nr. 5/2019** privind aprobarea Programului de activitate pentru anul 2019. Principalul obiectiv pentru acest an a fost finalizarea noului sediu de arhivă al Camerei de la Cernica. Hotărârea a fost aprobată cu unanimitate de voturi.

● **Hotărârea nr. 6/2019** privind propunerile de actualizare a numărului de notari publici pentru anul 2019 a fost aprobată cu 446 de voturi "pentru", 2 voturi "împotriva" și 1 abținere. Hotărârea a prevăzut următoarele propuneri de actualizare, înaintate Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România:

– **10 posturi** în Municipiul București destinate judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție care urmau să fie numiți notar public, cu scutire de examen, în anul 2019;

– **7 posturi** destinate notarilor stagiați care urmau să promoveze examenul de definitivat: Municipiul București - 1 post, Județul Călărași - 2 posturi (1 post în comuna Ștefan cel Mare, Circumscripția Judecătoriai Călărași și 1 post în orașul Lehliu Gară, circumscripția Judecătoriai Lehliu Gară), Județul Giurgiu - 1 post în comuna Colibași, Circumscripția Judecătoriai Giurgiu, Județul Ilfov - 3 posturi (1 post comuna Cornetu, Circumscripția Judecătoriai Cornetu, 1 post în comuna Afumați și 1 post în orașul Otopeni, ambele în circumscripția Judecătoriai Buftea);

– **2 posturi** destinate persoanelor cu cel puțin 6 ani vechime în funcții de specialitate juridică și care urmau să susțină concursul de dobândire a calității de notar public: Județul Ialomița - 1 post în orașul Căzănești, circumscripția Slobozia și Județul Teleorman - 1 post în comuna Islaz, circumscripția Judecătoriai Turmu-Măgurele;

– **3 posturi** destinate concursului de schimbare de sedii ale birourilor notariale, în județul Ilfov: 1 post în orașul Popești-Leordeni, circumscripția Judecătoriai Cornetu, 1 post în comuna Ștefănești de Jos și 1 post în comuna Corbeanca, ambele în circumscripția Judecătoriai Buftea;

– neactualizarea a 3 posturi în județul Ialomița: postul din localitatea Făcăeni, circumscripția Judecătoriai Fetești, postul din localitatea Grindu și postul din localitatea Adâncata, ambele în circumscripția Judecătoriai Urziceni, care se înclocuiesc cu posturi propuse în Municipiul București și Județul Ilfov.

– **Prin Hotărârea nr.7/2019** cu privire la cele cu notari publici din alte Camere, aprobată cu unanimitate de voturi, Adunarea Generală a stabilit că aceste cereri de asociere se analizează de către Colegiul Director al Camerei Notarilor Publici București, în vederea vizării, în conformitate cu criteriile, condițiile și cerințele prevăzute în Lege și regulamente. Totodată, s-a hotărât ca eventualele cereri de asociere cu notari publici din alte Camere, depuse la Camera București după data acestei ședințe, se vor discuta de Adunarea Generală în anul următor, pentru a fi avute în vedere la actualizarea anuală a numărului de notari publici, întrucât prin aceste asocieri se realizează practic o actualizare, prin creșterea numărului notarilor publici din Camera București.

A doua adunare generală a Camerei Notarilor Publici București a avut loc în ziua de sâmbătă, **16 noiembrie 2019**, în prezența a **434 de notari publici** având pe Ordinea de zi: "*Prezentarea noului sediu de arhivă de la Cernica*". Prezentarea a fost susținută de Președintele Colegiului Director, doamna Laura Badiu, alături de notarii publici, membri ai **Comisiei de investiții** care a organizat și supervizat edificarea noului sediu de arhivă: Sorin Marina, reprezentant al Camerei în Consiliul Uniunii, membru în Biroul Executiv al Uniunii, Horia Radu și Florian Chiriță, membri ai Colegiului Director. După ședință, Colegiul Director a invitat toți notarii publici la **festivitatea** de inaugurare a edificiului arhivistic, dedicată și zilei de **17 noiembrie – Ziua Notarului**, festivitate care s-a desfășurat la noul sediu de arhivă de la Cernica și la

care au luat parte și oficialități locale, reprezentanți ai Arhivelor Naționale, precum și arhitecți și ingineri constructori care au participat la realizarea edificiului.

*
*
*

În anul 2019, **COLEGIUL DIRECTOR** s-a întrunit în **15 ședințe**, la care au participat și supleanții membrilor Colegiului Director, alături de reprezentanții Camerei București în Consiliul Uniunii. Ședințele Colegiului Director s-au desfășurat, de regulă, la sediul central al Camerei din București, Str. G-ral H.M. Berthelot nr.42A, Sector 1, excepție făcând ședința din data de 11 ianuarie, care a avut loc la Sediul Secundar Județean Teleorman, din Alexandria, precum și ședința din data de 9 octombrie 2019, desfășurată pe șantierul noului sediu de arhivă, în comuna Cernica, județul Ilfov. Colegiul Director a adoptat **392 de decizii** în anul 2019 (față de 299 de decizii în anul 2018), o parte dintre acestea fiind aprobate, în situații urgente, prin exprimarea votului prin poșta electronică de către membrii Colegiului.

Dintre deciziile aprobate de Colegiul Director, **283** de decizii au avut **caracter individual**, vizând soluționarea cererilor notarilor publici, respectiv: asocierea notarilor publici, prelungirea sau încetarea asocierii, suspendare la cerere, încetarea suspendării, încetarea calității de notar public și, după caz, preluarea postului de către notarul public asociat, verificarea cunoștințelor privind legislația notarială actualizată la reluarea activității de către notarul suspendat pentru o perioadă mai mare de 1 an, precum și efectuarea de înscrieri în Registrul Național de Evidență a Notarilor Publici – R.N.E.N.P., inclusiv avizarea sediului biroului notarial și emiterea licenței de funcționare.

Problemele de interes general au făcut obiectul a **109 decizii** adoptate de Colegiul în anul 2019, între care menționăm:

● **Informarea Colegiului Director către Consiliul Uniunii cu privire la activitatea desfășurată în anul 2018 (Decizia nr. 13/2019).**

● **Pentru Programul de formare profesională continuă al notarilor publici pentru anul 2019, Colegiul Director a propus trei simpozioane.** De asemenea, pentru Programul de formare profesională pentru personalul de specialitate al birourilor notariale pentru anul 2019, Colegiul Director a propus două simpozioane.

● **Propunerile de actualizare a numărului de notari publici pentru anul 2019** au fost analizate de Colegiul Director în ședințele din 14 martie și 21 martie 2019, la care au participat și notarii publici coordonatori ai sediilor secundare județene ale Camerei. La formularea propunerilor de actualizare, Colegiul Director a luat în considerare premisele actualizării numărului de notari publici pentru anul 2019 în Camera Notarilor Publici București, în conformitate cu prevederile art. 21 și art. 34 din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, republicată, și ale art. 26-28 și art. 31-35 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 36/1995.

● **Prin Decizia nr.48/2019 Colegiul Director a aprobat formularea unei plângeri prealabile împotriva refuzului Ministerului Culturii și Identității Naționale de a soluționa în termenul legal cererile formulate prin Adresa Camerei Notarilor Publici București nr.115/15.01.2019.**

După demersurile din anul 2018, prin Adresa nr. 115/15.01.2019, Camera Notarilor Publici București s-a adresat Ministerului Culturii și Identității Naționale reiterând problemele legate de asigurarea securității circuitului juridic civil în ceea ce privește opozabilitatea calității de monument istoric a unor imobile, în special faptul că viciile din procedura de publicitate a calității de monument istoric a imobilelor au determinat încheierea, fără rea-credință, a unor contracte de vânzare-cumpărare sub sancțiunea nulității absolute prevăzută de Legea nr. 422/2001 privind protejerea monumentelor istorice.

Întrucât nu s-a primit răspuns, depășindu-se cu mult termenul legal, prin plângerea prealabilă, potrivit procedurii contenciosului administrativ, Camera București a solicitat ministerului verificarea problemelor semnalate și formularea răspunsului scris către organizația noastră, precum și reexaminarea actelor administrative cu caracter normativ nepublicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, menționate în adresa noastră, respectiv "Metodologia privind exercitarea dreptului de preemțiune al statului român, prin Ministerul Culturii și Identității Naționale, respectiv prin serviciile publice deconcentrate ale acestuia, în cazul vânzării monumentelor istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau persoanelor juridice de drept privat", anexă la Ordinul ministrului culturii nr.2645/2003, modificat prin Ordinele nr. 2118/2007 și nr. 2156/2017 și abrogarea acestora, ca fiind nelegale.

Admițând, în parte, plângerea prealabilă înaintată de Camera Notarilor Publici București, în ceea ce privește nelegalitatea ordinelor sus-menționate, în data de 14 iunie 2019 Ministerul Culturii și Identității Naționale a publicat pe pagina oficială de internet, în dezbateri publice, proiectul de Ordin privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor art. 4 din Legea nr. 422/2001 privind protejerea monumentelor istorice, referitoare la exercitarea dreptului de preemțiune în cazul vânzării de monumente istorice care ar urma să înclocuiască actuala "metodologie" de exercitare a dreptului de preemțiune.

În ședința din **11 iulie 2019**, Colegiul Director a analizat proiectul de Ordin și Normele metodologice, formulând o serie de propuneri și observații pentru simplificarea procedurilor, în special în cazul cel mai frecvent întâlnit în practică, respectiv cel în care Statul înțelege să nu își exercite dreptul de preemțiune pentru imobilele monumente istorice.

Totodată, menționăm că în data de 25.06.2019 s-a primit la Camera răspunsul Ministerului Culturii, în care se precizează că **Legea nr. 422/2001 privind protejerea monumentelor istorice** va face obiectul unei modificări legislative, care să rezolve situațiile întâlnite în practica notarială cu privire la imobilele monumente istorice.

● După cum se cunoaște, în data de 19 aprilie 2019, Ministerul Justiției a publicat

pe pagina oficială de internet, în dezbatere publică, proiectul de Ordin al ministrului Justiției pentru modificarea și completarea Regulamentului de aplicare a Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, aprobat prin Ordinul ministrului Justiției nr. 2333/C/2013, însoțit de Referatul de aprobare. În ședințele din 15 mai și 6 iunie 2019 Colegiului Director a decis formularea unor propuneri cu privire la proiectul supus dezbaterii publice, propuneri aprobate prin Decizia nr.161/06.06.2019. Ulterior, Ministerul Justiției a comunicat organizației profesionale că procedura de dezbatere publică a proiectului din 19.04.2019 s-a finalizat, astfel încât propunerile Camerei București au fost înaintate membrilor Consiliului Uniunii, pentru a fi avute în vedere la elaborarea unor eventuale propuneri de modificare și completare a Regulamentului.

- În ședința Colegiului Director din 6 iunie 2019 s-au clarificat unele aspecte legate de actualizarea Statutului și Actului constitutiv ale **Fundației "Notar 2006"**, înregistrarea acestora la instanța judecătorească și înregistrarea Fundației în Registrul entităților/unităților de cult pentru care se acordă deduceri fiscale.

- Tot în ședința din 6 iunie 2019, în continuarea demersurilor pentru punerea în aplicare a **Regulamentului General privind Protecția Datelor (RGPD)**, prin Decizia nr. 162/2019 s-au aprobat măsurile suplimentare de protecție IT pentru echipamentele Camerei.

- **Activitatea disciplinară și de control** a făcut obiectul dezbaterilor în ședința Colegiului Director din **11 iulie 2019**, vizând, în special, actele finale de control ca urmare a controlului delegat care se exercită de către Colegiul Director. Colegiul Director a aprobat promovarea acțiunii disciplinare împotriva a doi notari publici.

- Ședința extraordinară a Colegiului din 10 Septembrie 2019 a fost dedicată **Acordului de parteneriat dintre Camera Notarilor Publici din București și Camera Notarilor din Hamburg**, Germania, aprobat prin Decizia nr.270/2019.

- În luna octombrie 2019 s-au desfășurat **concursurile organizate de I.N.R.** pentru dobândirea calității de notar stagiar, admiterea în funcția de notar public și schimbarea sediilor birourilor notariale. Prin Decizia nr. 232/2019, Colegiul a înaintat I.N.R. propunerile cu privire la notarii publici desemnați să facă parte din comisiile de concurs, iar prin Decizia nr.282/2019 au fost desemnați membrii Comisiei de avizare a cererilor de înscriere la concursul pentru schimbarea sediilor birourilor notariale. Pentru cele trei tipuri de concursuri, au fost depuse la Camera București dosarele de înscriere, respectiv 99 de candidați pentru 6 locuri la intrarea în stagiu, 9 candidați pentru 2 posturi la concursul de admitere în funcția de notar public și 18 candidați pentru 3 posturi la schimbarea sediilor birourilor notariale.

- În ceea ce privește "expertizele imobiliare", Colegiul Director a luat în discuție

în ședința din 5 Septembrie 2019 realizarea, potrivit Noului Cod Fiscal, a **Studiului de piață** privind valorile minime imobiliare pentru Municipiul București și Județele Ilfov, Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman, aplicabil de la data de 01.01.2020. În acest sens, s-a contractat de către Cameră realizarea acestei lucrări cu o societate de consultanță tehnică și luând în considerare ofertele de la mai multe societăți și negocierile purtate cu reprezentantul ofertantului cu prețul cel mai avantajos, Colegiul Director al Camerei a aprobat efectuarea **Studiului de piață pentru anul 2020 privind valorile minime imobiliare în Municipiul București și Județele Ilfov, Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman** de către societatea Dumitrascu Expertize S.R.L., cu sediul în București, Sectorul 1, J40/4672/14.04.2011, CUI 28351788. După finalizare, în cursul lunii decembrie 2019, **Studiul de piață** aplicabil în anul 2020 a fost comunicat **în format electronic (DVD)**, atât birourilor notariale, cât și direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice București și Ploiești din cadrul A.N.A.F. precum și instanțelor judecătorești, pentru a fi utilizat începând cu data de **01.01.2020**.

În anul 2019, **PREȘEDINTELE COLEGIULUI DIRECTOR** a emis, în îndeplinirea atribuțiilor legale, un număr de **80 de dispoziții**.

De asemenea, s-a asigurat **activitatea de audiențe** acordate, cel puțin odată pe săptămână, de către Președintele, Vicepreședintele și alți membri ai Colegiului Director (inclusiv membri supleanți), la solicitarea notarilor publici sau a cetățenilor, însumând în anul 2019 perioadă un număr de **95 de audiențe**.

Evenimente importante:

- Sâmbătă, **30 martie 2019 - "Acțiunea 3C" - plantare copăcei** la Pădurea Pustnicu din Brănești.
- Sâmbătă, **25 mai 2019** - A 4-a ediție a **Crosului Notarilor**, în Parcul Alexandru Ioan Cuza (Titan) din București
- Vineri, **25 octombrie 2019** - **Ziua Justiției Europene**, Acțiunea „**Ziua Porților Deschise**” la sediile Camerei din București, Alexandria, Giurgiu și Slobozia.
- Sâmbătă, **14 decembrie 2019, - Petrecerea Crăciunului**, la Palatul Bragadiru din București.
- Luni, **16 decembrie 2019, - Concertul de Crăciun**, la Ateneul Român

Colegiul Director al Camerei Notarilor Publici București

Luna decembrie, luna evenimentelor în Camera Notarilor Publici București

Sărbătorile de iarnă au fost marcate de o serie de evenimente tematice, organizate pentru colegii noștri din Camera București, evenimente care ne-au adus împreună și au contribuit la atmosfera de bucurie specifică sărbătorilor.

Astfel, în seara zilei de 16 decembrie 2019, în haine de sărbătoare, **Ateneul Român**, cel mai prestigios edificiu dedicat muzicii simfonice din țara noastră, a găzduit și anul acesta **Concertul de Crăciun** dedicat notarilor publici și invitaților acestora cu ocazia sărbătorilor de iarnă. Suntem deja la a doua ediție a acestui apreciat eveniment, care tinde să devină tradiție. Dacă anul trecut a fost susținut de Orchestra Română de Tineret sub bagheta dirijorului Cristian Mandeal, concertul de anul acesta a avut protagonistă **Filarmonica George Enescu** dirijată de **Constantin Adrian Grigore**. Acesta, dirijor al Teatrului Național de Operă și Muzical – Ion Dacian și de asemenea al orchestrei "Camerata Regală", a cucerit publicul și împreună cu filarmonica l-au introdus în atmosfera sărbătorilor de iarnă. În repertoriu au fost piese de Piotr Ilici Ceaikovski, Georges Bizet, Johann Strauss, Eugen Doga și alții, acesta fiind în concordanță cu momentul sărbătorilor de iarnă.

Sala Ateneului a fost plină. Colegii noștri au venit în număr mare, lor alăturându-li-se invitați de marcă din lumea juridică: magistrați, profesori universitari și renumiți avocați. În sală au fost și colegi notari din țară, în număr mai mare decât anul trecut, unii dintre ei veniți special pentru acest eveniment. Lor li s-au alăturat colegii noștri notari din Franța, care în cursul dimineții participaseră la

Colocviul franco-român. Publicul a fost plăcut impresionat de excelența punere în scenă a unor veritabile momente de virtuozitate. Orchestra, sub atenta și, deopotrivă, energica îndrumare a dirijorului, a transpus auditoriul într-un univers muzical de excepție. Ecurile evenimentului au fost pozitive, demersul atrăgând și aprecierea reprezentanților celorlalte profesii juridice, care au apreciat unitatea de care notarii publici dau dovadă și deschiderea noastră pentru susținerea actului cultural.

În sâmbăta care a precedat concertul de la Ateneul Român, la **Palatul Bragadiru**, un edificiu reper al arhitecturii bucureștene clasice, a avut loc un alt eveniment apreciat de colegi, respectiv **petrecerea de Crăciun a Camerei București**. Evenimentul s-a bucurat de o participare numeroasă în rândul colegilor care au dorit ca finele anului să ne găsească împreună, într-o atmosferă de sărbătoare. Locația de excepție, amintind de vremurile în care eleganța și fastul erau regula, a fost apreciată de participanți. Meniul bine ales care a inclus atât mâncăruri sofisticate, cât și feluri tradiționale, respectiv un barbecue pe terasă, precum și formația de cover-uri "the Band" care a interpretat un program antrenant și potrivit ocaziei au contribuit la succesul evenimentului. De asemenea, apreciem că participarea numeroasă a colegilor din alte camere a fost de bun augur, contribuind la consolidarea relațiilor de colegialitate.

Serbarea Pomului de Crăciun, organizată de Uniunea Notarilor Publici din România, dedicată copiilor notarilor noștri s-a desfășurat tot în luna

decembrie a anului trecut, la **Auditorium Pallady**. Cei mici, însoțiți de părinți, bunici, au fost încântați de programul artistic susținut de echipa de dansuri "Florile Munteniei" și micii artiști de la cluburile "Fii artist" și "Next Star Studio", s-au bucurat de cadourile primite și mai ales au fost încântați de venirea lui Moș Crăciun, farmecul evenimentului, pe care îl așteaptă negreșit și la anul.

Indiferent de evenimentele la care am participat fiecare din noi, cel mai important este că finalul anului 2019 ne-a găsit din nou împreună. Ne-am bucurat să împărtășim alături de colegi bucuria sărbătorilor de iarnă și sperăm ca noul an să ne găsească la fel de uniți.

Radu Costin Berevoianu, notar public

Clauza privind predarea, la data autentificării, a imobilului vândut

Bogdan Dumitrache, Membru în Comisia de redactare a Proiectului Codului civil, în Comisia de redactare a Proiectului Legii de punere în aplicare a Codului civil și în Comisia de redactare a Proiectului Legii de punere în aplicare a Codului de procedură civilă, fost cadru didactic universitar, formator la Institutul Național al Magistraturii și executor judecătoresc.

Introducere. Ipooteza supusă discuției

Privit art. 101 alin. (1) din Legea nr. 36/1995 a notarilor publici și activității notariale, *Înscrisul autentificat de notarul public care constată o creanță certă și lichidă are putere de titlu executoriu la data exigibilității acesteia*. În lipsa înscrisului original poate constitui titlu executoriu duplicatul sau copia legalizată de pe exemplarul din arhiva notarului public. Într-o formulare similară, art. 639 alin. (1) C.proc.civ. arată că actul autentificat de notarul public care constată o creanță certă, lichidă și exigibilă constituie titlu executoriu. În lipsa originalului, titlul executoriu îl poate constitui duplicatul sau copia legalizată de pe exemplarul din arhiva notarului public.

În legătură cu condiția exigibilității creanței, ne propunem să avansăm soluții satisfăcătoare pentru interesele părților și în acord cu spiritul celor de ele convenite în privința redactării *clauzei privind scadența obligației de predare a bunului imobil ce face obiectul unei vânzări*, în cazul particular în care ziua predării este aceeași cu ziua autentificării, dar părțile înțeleg ca predarea, prin remiterea cheilor sau în orice altă modalitate faptică, să aibă loc după momentul în care actul notarial este semnat de părți. Cum vânzarea nu se poate face, fiind vorba de un bun imobil, decât prin act autentic notarial, redactarea clauzei implică un rol important în ceea ce-l privește pe notarul public instrumentator, mai ales atunci când observă că intenția reală a părților, dar și circumstanțele reale de fapt, atât cât le poate cunoaște din relațiile și furnizate de acestea, nu ar fi servite de redactarea propusă de părți.

Pentru a configura mai clar ipoteza căreia folosește o asemenea discuție, trebuie menționat, cu titlu de principiu, că ea este utilă inclusiv în cazul autentificării actelor translativ de proprietate având ca obiect un bun mobil. În linia aceleiași configurări a situațiilor la care analiza de față, circumscrisă unei vânzări imobiliare, ar putea fi extinsă, menționăm că actul supus autentificării notariale ar putea fi, la fel de bine, un contract de schimb, donație, întreținere (ca obligație asumată contractual în schimbul dobândirii unui drept de proprietate mobilă ori imobiliară) sau chiar un contract prin care se dă în plată proprietatea unui bun, fiind important, în toate aceste situații, să se stabilească ordinea celor două secvențe (autentificarea, respectiv punerea în posesie a dobânditorului) atunci când ele sunt plasate în aceeași zi. Numai frecvența superioară a ipotezei contractului de vânzare imobiliară, pentru care, spre deosebire, de exemplu, de ipoteza transferului mobilă cu titlu oneros, forma autentică nu reprezintă o simplă opțiune a părților, ci este cerută ad validitatem, explică de ce analiza de mai jos este făcută în termenii specifici ai vânzării imobiliare.

Clauza care fixează momentul transmiterii dreptului de proprietate de la înstrăinător la dobânditor atunci când ziua predării imobilului coincide cu ziua autentificării vânzării este, de cele mai multe ori, redactată în următorii termeni: *„Transmiterea proprietății de fapt și de drept/intrarea cumpărătorului în stăpânirea de fapt și de drept a avut loc astăzi, data autentificării vânzării”*.

Nu rare au fost și sunt încă situațiile când, fiind vânduteobile în cadrul lichidării ocazionale de o procedură de insolvență, fără ca lichidatorul judiciar să aibă un control, în fapt, asupra imobilului (el continua să fie ocupat, la data vânzării, de administratorul statutar sau de asociați ai debitoarei insolvente care, ostili față de lichidator, refuzau să părăsească imobilul), cumpărătorul acceptă stipularea unei clauze în acest sens, având convingerea că va rezolva, în scurt timp, grație obținerii unui titlu executoriu notarial, problema intrării în posesie.

Situația litigioasă: vânzătorul refuză predarea, dar executarea silită nu poate fi declanșată

Cert este că, pe fondul acestei clauze sau al unei alte clauze cu o redactare similară din punctul de vedere al sugestiei oferite cititorului în sensul că *intrarea cumpărătorului în posesie ar fi avut loc înainte de momentul autentificării vânzării*, există cazuri în care momentul autentificării vânzării care, de multe ori, coincide cu cel al achitării prețului, îl surprinde pe cumpărător fără a deține cheile imobilului ori controlul asupra acestuia, întrucât, așa cum am subliniat mai sus, înțelegerea părților este în sensul ca acest cumpărător să intre în posesia în aceeași zi în care are loc autentificarea vânzării, dar ulterior semnării actului.

Situația devine litigioasă în momentul în care, din diferite motive, dar niciunul justificat din punct de vedere strict juridic¹, clauza citată neînțelegându-se ca vânzătorul să mai rămână în posesie fie și o zi după data autentificării, se întâmplă ca această posesie să se...permanentizeze. Față de starea litigioasă

generată de conduita ilicită a vânzătorului și în valorificarea executorialității actului autentic notarial, remediul ar trebui să fie acela al inițierii unei proceduri de executare silită în vederea punerii cumpărătorului în efectivă posesie asupra imobilului vândut. *Facem, în acest context, precizarea că redefinirea prin art. 663 alin. (3) C. proc. civ. a condiției lichidității creanței, condiție cerută pentru începerea executării silite, permite derularea unei proceduri execuționale de tip evacuare pe temeiul unui titlu executoriu notarial.*

Or, în prezența clauzei anterior exemplificate, - Transmiterea proprietății de fapt și de drept/intrarea cumpărătorului în stăpânirea de fapt și de drept a avut loc astăzi, data autentificării vânzării” - , instanța de executare investită, de executorul judecătoresc sesizat, la rândul său, de cumpărător în calitate de (pretins) creditor al obligației de predare, cu o cerere de încuviințare a executării silite, poate respinge această cerere cu motivarea că nu există o creanță certă. Motivarea s-ar sprijini chiar pe interpretarea gramaticală a clauzei anterior citate, căci utilizarea timpului perfect compus la modul indicativ - „a avut loc” - evidențiază că intrarea cumpărătorului în posesia efectivă s-ar fi făcut, în ziua autentificării vânzării, dar într-un moment anterior momentului autentificării înseși. Cu alte cuvinte, din chiar cuprinsul actului notarial, rezultă că obligația vânzătorului de predare a imobilului nu a mai supraviețuit momentului autentificării, fiind stinsă, prin executare, cu începere din același moment.

Or, *instanța de executare nu ar putea încuviința o executare silită cerută pentru satisfacerea unei creanțe a cărei stingere prin plată rezultă din chiar înscrisul autentic notarial care constituie titlu executoriu.*

Desigur, respingerea, cu această motivare, a cererii de încuviințare a executării silite nu este echivalentă cu compromiterea oricăror șanse ale cumpărătorului de a-și asigura intrarea în stăpânirea efectivă a imobilului, în calitate de proprietar, calitate întemeiată pe același act autentic notarial. O procedură *judiciară* specială de evacuare, în temeiul art. 1.034 C.proc.civ. este la îndemână cumpărătorului, deoarece, în raport cu premisa încheierii unui contract de vânzare care-l obliga să părăsească posesia imobilului în ziua încheierii sale, atitudinea refractară a vânzătorului îl plasează în postura de „ocupant” în sensul art. 1.034 alin. (1) lit. e) C.proc.civ. Procedura de evacuare s-ar finaliza, fără doar și poate, favorabil pentru reclamantul-cumpărător, hotărârea primei instanțe fiind, de altfel, susceptibilă de executare silită înainte de soluționarea unui eventual apel formulat de vânzătorul-ocupant. Așadar, s-ar putea ajunge o procedură execuțională de tip predare silită imobiliară- evacuare într-un ritm mai rapid decât urmând calea procedurii *judiciare* de evacuare supuse dreptului comun.

Indiferent că ar fi vorba de o procedură judiciară specială sau de una supusă dreptului comun, cea din urmă așteptând soluționarea apelului pentru a conferi cumpărătorului un titlu executoriu, judecătorul cauzei, spre deosebire de instanța de executare care, în faza încuviințării executării silite, nu se putea baza decât pe înscrisuri, poate încuviința probe (martori, interogatoriul părții-vânzător) din care să rezulte că, deși, din redactarea clauzei dedicate predării, s-ar putea trage concluzia că ea ar fi avut loc, realitatea arată contrariul și, în lumina acestei realități, acțiunea în evacuare nu este lipsită de obiect ori de interes, ci, dimpotrivă, dacă sunt întrunite toate condițiile de fond și procedurale, urmează a fi admisă în scopul generării titlului executoriu-hotărâre judecătorească de evacuare.

Aspectul că... totul este bine când se termină cu bine nu este, însă, de natură să-l relaxeze pe notarul public instrumentator al acelei vânzări, pentru că succesul, în viața de zi cu zi, nu se definește doar în raport cu el însuși, ci și cu momentul, mai devreme sau mai târziu, în care se consumă. Căci una dintre așteptările legitime ale cumpărătorului este aceea ca, în caz de rezistență ilicită a vânzătorului în forma refuzului predării posesiei, să obțină evacuarea acestuia din imobilul vândut într-un orizont de timp și mai apropiat decât cel oferit de procedura *judiciară* specială a evacuării, orizont pe care, prin excelență, o procedură *execuțională* are virtutea de a-l oferi.

Or, invocarea unui titlu executoriu – în cazul de față, actul autentic notarial – reprezintă numai o condiție necesară, fără a fi și suficientă pentru inițierea procedurii de executare silită; caracterele juridice ale creanței și, mai exact, caracterul cert, definit în sensul art. 663 alin. (2) C.proc.civ., al obligației vânzătorului de a preda imobilul vândut ar fi, dimpotrivă, în suferință, căci, așa cum am arătat în contextul explicării soluției de respingere a cererii de încuviințare a executării silite, perfectul compus al indicativului prezent, folosit în clauza dedicată predării – „a avut loc” –, ar induce instanței de executare ideea că această obligație s-a stins deja și, deci, nu ar mai putea fi adusă la îndeplinire prin executare silită.

Soluția pentru o redactare...executorie

Fiind enunțată și detaliată critica adresată unui mod de redactare a clauzei privind predarea imobilului, în situația în care s-a convenit o predare neîntârziată, adică în ziua autentificării, dar fără a precede momentul semnării actului, mod de redactare destul de frecvent întâlnit în practica notarială, se pune întrebarea care ar fi soluția satisfăcătoare pentru a corespunde intenției părților și pentru a permite, în cazul unei conduite incorecte din partea debitorului predării, accesul la executare silită în favoarea cumpărătorului, creditor al aceleiași conduite. Așa cum este formulată premisa, notarul public nu are la dispoziție soluția de a convinge părțile să fie de acord cu o clauză care fixează scadența predării la o dată ulterioară autentificării (fie și la o zi după autentificare), într-o redactare, privită de notar ca...alibi ori ca soluție de refugiu pentru o utilizare a modului indicativ timpul viitor, de genul: „Intrarea în stăpânirea de

fapt/intrarea în posesie se va face la data de...”.

Răspunsul pe care-l propunem este fidel principiului potrivit căruia cea mai bună minciună este...adevărul: „**Intrarea în stăpânirea de fapt/intrarea în posesie se va face/va avea loc astăzi, data autentificării prezentului contract**”.

O asemenea redactare, pe măsura celor negociate în privința scadenței imediate a obligației de predare, este aptă să prevină posibilul impediment în fața încuviințării executării silite. Demersul cumpărătorului, creditor al obligației de predare care, în fapt, nu ar mai fi executată de vânzător în ziua autentificării, de la iniția cu succes executarea silită devine realizabil, timpul viitor la care este utilizat predicatul clauzei indicând, foarte clar, că obligația de predare s-a născut în sarcina vânzătorului, fără ca, din același contract-titlu executoriu, să rezulte că s-ar fi stins instantaneu.

- ¹ Spre exemplu, faptul că apartamentul în care urma să se mute vânzătorul a suferit, subit, degradări ori a fost ocupat în mod nelegal nu permite vânzătorului să invoce cazul fortuit sau forța majoră.
- ² În conformitate cu acest text, o creanță este lichidă atunci când obiectul ei este determinat sau când titlul executoriu conține elementele necesare determinării acestuia. Cum dreptul cumpărătorului de a pretinde vânzătorului predarea imobilului vândut este un drept de creanță născut din vânzarea perfectată în formă autentică notarială, înseamnă că este îndeplinită condiția creanței lichide, chiar dacă obiectul ei nu îl constituie o sumă de bani. În alți termeni, Noul Cod de procedură civilă acordă, în materia executării silite, conceptului de creanță lichidă o accepțiune mult mai largă decât aceea cu care, în aceeași materie și termeni apropiați accepțiunii din limbajul comun, opera Codul de procedură civilă din 1865 (art. 379 alin. 4) : creanță având ca obiect o sumă de bani sau alte bunuri fungibile.
- ³ Potrivit acestei norme, ocupantul este o persoană, alta decât proprietarul sau locatarul, care ocupă în fapt imobilul cu sau fără permisiunea ori îngăduința proprietarului.

Scurte considerații despre interesul legitim de a solicita copii ale actelor notariale și ale documentelor din arhivele notariale

Asemenea altor profesioniști ai dreptului, precum avocați, executori judecătorești, mediatori, notarul public are obligația de a păstra **secretul profesional** cu privire la actele și faptele despre care a luat cunoștință în cadrul activității sale, obligația de confidențialitate a notarului public derucând din prevederile art. 70 din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995. Confidențialitatea și secretul profesional sunt analizate în literatura de specialitate ca fiind, în egală măsură, atât un drept, cât și o obligație a notarului public¹.

Obligația notarilor publici de a păstra secretul profesional implică interdicția de a da informații despre actele solicitate, precum și obligația de a restricționa accesul la documentele din arhiva notarială². Implicit, actele și lucrările cu caracter profesional aflate asupra notarului public sau în biroul său sunt inviolabile, acestea putând fi verificate sau ridicate numai în condițiile legii și în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare [art. 64 alin. (2) din Legea notarilor].

În mod firesc, potrivit art. 126 din Regulamentul de aplicare a Legii notarilor, notarul public este **obligat să respecte dreptul părților din actul notarial de a lua cunoștință de documentele care le privesc**, aflate într-un dosar întocmit în acest sens, precum și de a obține copii, certificate sau extrase ale acestor documente. În cazul unei repingeri nejustificate, solicitantul se poate adresa Camerei în vederea aprobării cererii de eliberare a înscrisului, cererea aprobată prin decizia Colegiului director al Camerei fiind obligatorie pentru notarul public. Totodată, conform **art. 138** alin. (1) din Regulament, orice informații cu privire la actele notariale păstrate în arhive se eliberează numai persoanelor fizice și juridice care au calitatea de părți ale actului juridic, succesorilor și reprezentanților acestora, precum și **acelora care justifică un drept sau un interes legitim**.

Dreptul părților, succesorilor lor, precum și al reprezentanților acestora de a obține copii după documentele care le privesc, nu pare să ridice probleme de exegeză. Nu de puține ori, însă, în practică lucrurile nu pot fi tranșate cu ușurință, fiind dificil de menținut un echilibru între obligația de

confidențialitate a notarului public și interesul legitim al altor persoane de a solicita informații cu privire la actele notariale, interes care nu trebuie lezată.

Din această perspectivă trebuie avută în vedere și **sentința civilă nr. 4569/29.06.2018**, pronunțată de Tribunalul București, Secția a II-a Contencios Administrativ și Fiscal. În speța analizată în această hotărâre judecătorească, notarul public eliberează un certificat de calitate de moștenitor care atesta calitatea de unică moștenitoare a fiicei minore a defunctului, decedat într-un accident rutier. Ulterior, părinții defunctului solicită notarului public copii ale certificatului de calitate de moștenitor și ale actelor care au stat la baza acestuia și **notarul public, apreciind că părinții nu prezintă un interes legitim, motivat de obligația respectării secretului profesional, refuză să elibereze copiile**. Părinții defunctului, considerând refuzul nejustificat, se adresează instanței judecătorești pe procedura contencios administrativ prevăzută de Legea nr. 554/2004 și solicită în contradictoriu cu notarul public obligarea acestuia la eliberarea copiilor. Prin sentința nr. 4569/2018 a Tribunalului București,

Secția a II-a Contencios Administrativ și Fiscal, irevocabilă, instanța admite acțiunea și obligă notarul public să elibereze reclamațiilor copiile solicitate.

În motivarea soluției sunt invocate prevederile art. 8 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ potrivit căroră **în cazul unui refuz nejustificat de soluționare a cererii, persoana vătămată în vreun drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim** se poate sesiza instanța de contencios administrativ precum și prevederile **art. 126 și art. 138** din Regulamentul de aplicare a Legii notarilor menționate mai sus.

Instanța menționează că reclamații (i) sunt succesori ai defunctului, în calitate de ascendenți privilegiați (părinți), potrivit art. 976 Cod civil și că (ii) și-au justificat un interes legitim motivat de existența unor hotărâri judecătorești penale prin care autorul accidentului rutier în care a decedat defunctul a fost obligat să achite despăgubiri părinților defunctului constituți ca parte civilă în procesul penal. (Menționăm însă că despăgubirile stabilite în procesul penal erau întemeiate pe art. 1390 alin. (1) și art. 1392 C. civ., și nu aveau legătură cu dreptul succesoral, părinții defunctului nefiind și succesori ai acestuia).

În speța analizată, considerăm că instanța a inclus **părinții defunctului în categoria persoanelor care justifică un interes legitim** de a obține copii ale certificatului de calitate de moștenitor, dat fiind, pe de o parte, caracterul aparte al relației de rudenie care ar putea justifica chiar și un interes de natură nepatrimonială, și, pe de altă parte, dat fiind că părinții aparțin clasei subsecvente de moștenitori care ar putea eventual avea interesul să introducă o acțiune în anularea certificatului de calitate de moștenitor.

Se impune așadar mult mai multă atenție în aprecierea interesului legitim la care face referire legislația notarială.

Loredana Cochior, notar public

¹ D. Negrilă, Comentariu la art. 63 în I-F. Popa, A-A. Moise (coord.), Legea notarilor publici. Comentariu pe articole, Ed. Solomon, București, 2016, p. 192.

² I. Popa, A-A. Moise, Drept notarial. Organizarea activității. Statutul notarului. Proceduri notariale, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 43.

PREVENIREA ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR, O TEMĂ DE ACTUALITATE

Conferința "Prevenirea și combaterea spălării banilor. Impactul noii legi asupra profesiilor liberale"

Vineri, 31 ianuarie 2020, în Aula Magna a Facultății de Drept din București, a avut loc o primă conferință dedicată noii legi în materia prevenirii și combaterii spălării banilor și impactului acesteia asupra profesiilor liberale. Organizată de Editura Universul Juridic în parteneriat cu Camera Notarilor Publici București, Facultatea de Drept a Universității București, Baroul București, UNPIR – filiala București, Camera Consultanților Fiscali, Camera Auditorilor Financiari din România, conferința s-a bucurat de prezența unui număr important de profesioniști ce activează în aceste domenii. Aceștia au avut nu doar prilejul de a asculta prelegerile invitaților cu experiență în domeniu dar și ocazia de a discuta între ei pe marginea acestei teme de mare actualitate.

Au fost prezenți reprezentanți ai Oficiului Național de prevenire și combatere a spălării banilor dar și magistrați care au atras atenția asupra importanței implicării tuturor entităților raportoare, inclusiv a notarilor publici, în activitatea de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. O intervenție extrem de interesantă și utilă a fost cea a doamnei Elena Hach, coautor al lucrării "Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Comentariu pe articole", un instrument util de lucru profesioniștilor cu atribuții în aplicarea Legii 129/2019.

S-a vorbit despre importanța rapoartelor de tranzacții suspecte care, coroborate cu celelalte informații deținute sau obținute de către Oficiu pot conduce la identificarea situațiilor de spălare de bani și finanțare a terorismului. Obligația unităților raportoare este de a comunica situațiile în care există suspiciuni rezonabile, celorlalte instituții implicate în combaterea acestui fenomen revenindu-le sarcina de a propune sau aplica sancțiuni. S-a atras atenția asupra necesității de a manifesta prudență în raportare, acestea urmând a fi făcute numai în ipotezele în care condițiile impuse de lege sunt întrunite pentru a exista o suspiciune rezonabilă.

Așa cum a rezultat din discuțiile purtate, activitatea de prevenire și combatere a spălării banilor este destul de dificilă pentru profesioniștii domeniilor prezente, ținându-se de obligația de a păstra secretul profesional dar care au și atribuții de raportare atunci când tranzacțiile pe care urmează a le instrumenta prezintă indiciile unor tranzacții suspecte din perspectiva spălării banilor sau a finanțării terorismului. Un alt aspect important asupra cărui s-a atras atenția a fost necesitatea responsabilizării angajaților unităților raportoare în sensul de a sprijini această activitate dar, mai ales, de a păstra secretul activității de raportare.

În cadrul conferinței s-a atras atenția asupra faptului că acestui fenomen i se acordă o atenție specială nu doar în țara noastră ci și la nivel european, instituțiile europene dând dovadă de o preocupare permanentă în actualizarea legislației, astfel încât aceasta să ofere instrumentele necesare identificării a cât mai multe situații de spălare a banilor sau finanțare a terorismului.

Astfel, Directivei a patra (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, nu de mult transpusă prin Legea 129/2019, îi urmează cea de a V-a Directivă din 14 mai 2018, Directiva (UE) 2018/843 de modificare a celei de-a patra care, la rândul său, urmează a fi transpusă și care, printre altele, are și rolul de a extinde accesul la informațiile referitoare la beneficiarii reali.

În România, au fost de curând publicate în Monitorul Oficial normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 129/2019 iar Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară și-au adoptat normele sectoriale: Regulamentul BNR privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării

terorismului nr. 2/2019 din 6 septembrie 2019 publicat în Monitorul Oficial cu numărul 736 din data de 9 septembrie 2019 și Regulamentul ASF nr. 13/2019 din 28 noiembrie 2019 privind instituirea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului prin intermediul sectoarelor financiare supravegheate publicat în Monitorul Oficial cu numărul 991 din data de 10 decembrie 2019.

Instrumentele puse la dispoziția notarilor publici de Uniunea Națională a Notarilor Publici

Așa cum a rezultat și din intervențiile din cadrul Conferinței, un rol semnificativ în aplicarea Legii 129/2019 îl au și îl vor avea normele specifice fiecărei unități raportoare. Modul în care acestea își vor îndeplini obligațiile ce le revin este strâns legat de restul dispozițiilor legale ce le reglementează activitatea. Comunicarea între instituțiile cu atribuții în aplicarea legii este de asemenea esențială și trebuie să fie realizată prin identificarea și comunicarea nevoilor și a așteptărilor instituției receptoare, cu respectarea limitelor impuse de modul în care se desfășoară activitatea entității emitente.

Acest lucru a fost evident în una dintre primele situații cu care ne-am confruntat și anume aceea reglementată de dispozițiile art. 56 și 62 din lege, de redactare și autentificare a declarațiilor referitoare la beneficiarul real, declarații depuse la Oficiul Național al Registrului Comerțului.

Așa cum rezultă din textul de lege, aceste declarații pot fi date în fața reprezentantului oficiului registrului comerțului sau pot fi depuse în formă autentică. Dacă analizăm formularul disponibil pe portalul ONRC, vom observa că acesta nu cuprinde foarte multe detalii, putând fi completat într-o formă proprie declarantului la rubrica aferentă "modului în care se exercită controlul". Cu toate acestea, unele declarații date în formă autentică au fost respinse pentru că nu conțineau suficiente detalii considerate semnificative la data depunerii dosarelor.

Intervenția Uniunii Naționale a Notarilor Publici prin adresa nr. 642/22.01.2020, ca urmare a discuțiilor purtate cu reprezentanții ONRC a fost salutară determinând, sperăm noi, un număr cât mai mic de situații în care interpretarea diferită a emitentului și destinatarului declarației va pune clientul în situația neplăcută de a solicita o nouă declarație în formă autentică.

Credem noi că, în această procedură, rolul notarului este acela de a lua consimțământul în formă autentică al reprezentatului legal al persoanei juridice cu privire la conținutul declarației prin care sunt furnizate datele de identificare a beneficiarului real și cu privire la modul în care acesta exercită controlul, iar cel al Oficiului Național al Registrului Comerțului este acela de a ține evidența actualizată a informațiilor referitoare la beneficiarul real și a le pune la dispoziția celor îndreptățiți să le obțină. Așa cum a rezultat și din intervențiile în cadrul Conferinței, notarul public nu poate împiedica o persoană care înțelege să declare că realitatea este alta decât cea care rezultă din documentele deținute, inclusiv

că, spre exemplu, beneficiarul real este o altă persoană decât cea înscrisă public. În acest caz, notarul public va autentifica declarația și își va îndeplini obligația de raportare în măsura în care va considera că sunt întrunite elementele unei tranzacții suspecte.

Importanța identificării beneficiarului real în procedura notarială

Aplicarea legii va genera, cel mai probabil, și alte probleme practice pentru care, cu siguranță vom primi suportul Uniunii și al Camerei dar pe care este important să le sesizăm și analizăm. În acest material ne-am gândit să ne aplecăm asupra a două dintre obligațiile ce ne revin și care ni s-au părut extrem de importante.

O primă obligație este aceea de a identifica beneficiarul real. În activitatea lor, notarii publici au aplicat întotdeauna mijloacele de cunoaștere a clienților care însemnau, de exemplu în cazul persoanelor juridice, verificarea acestora la Oficiul Național al Registrului Comerțului, consultarea actelor constitutive și a deciziilor statutare ale acestora pentru a se asigura de existența unui consimțământ valabil exprimat al persoanei juridice prin reprezentantul său legal. Articolul 15 din Legea 129/2019 stabilește că, în cazul clienților persoane juridice, identificarea cuprinde cel puțin "datele cuprinse în actele constitutive sau certificatul de înmatriculare și datele reprezentantului legal al persoanei juridice care încheie contractul".

Identificarea beneficiarului real al societății nu este întotdeauna necesară pentru obținerea consimțământului valabil al persoanei juridice, în special în cazul persoanelor juridice pentru care nivelul decizional pentru încheierea unor acte juridice este la nivelul organelor sale de conducere.

Cu toate acestea, identificarea beneficiarului real este un demers important în activitatea de cunoaștere a clientului pentru motivele pe care le vom expune în continuare, aceasta fiind de altfel reglementată ca o obligație a entității raportoare așa cum rezultă din Legea 129/2019 (măsurile de cunoaștere a clientului impunând nu doar identificarea acestuia ci și a beneficiarului real).

Astfel, în cazul în care beneficiarul real al unei persoane juridice nu poate fi stabilit de către notarul public în baza actelor puse la dispoziție de către client (fiind în ipoteza reglementată de ipoteza a 2-a din art. 4(2) a), acesta ar trebui să aplice măsuri suplimentare de cunoaștere a clientului pentru a putea stabili dacă tranzacția/tranzacțiile pe care clientul o/le derulează pot fi considerate suspecte. Notarul public va trebui să păstreze dovada tuturor demersurilor făcute pentru identificarea beneficiarului real pentru a putea face dovada faptului că, deși beneficiarul real nu a putut fi identificat, tranzacția nu a întrunit elementele necesare pentru a fi considerată suspectă.

De asemenea, în măsura în care beneficiarul real (aceasta însemnând că este cunoscut de notarul public) este o persoană expusă public, notarul public va monitoriza clientul pentru a putea aprecia, din nou, măsura în care o anume tranzacție poate fi considerată suspectă (art. 17 alin. 1 pct. c).

Nu în ultimul rând, factorii de risc, inclusiv cei geografici (enuunțați de art. 17) trebuie analizați și prin raportarea la beneficiarul real și nu doar la client, respectiv beneficiarul serviciului notarial.

Importanța monitorizării clienților

O altă direcție importantă de aplicare a Legii 129/2019 este cea a monitorizării clienților, rolul acesteia fiind acela de a aprecia dacă modul în care își desfășoară activitatea este unul obișnuit, specific acestora sau dacă poate fi considerat, într-un anumit moment, suspect, atrăgând astfel obligația de raportare. Monitorizarea înseamnă practic păstrarea și analiza frecvenței tranzacțiilor, caracterului obișnuit sau neobișnuit al acestora prin raportare la domeniul și specificul activității clienților. Normele metodologice de aplicare a Legii 129/2019 stabilesc că această obligație de monitorizare permanentă a operațiunilor derulate de clienți trebuie făcută indiferent de clasa de risc în care aceștia sunt încadrați, în scopul detectării tranzacțiilor neobișnuite și tranzacțiilor suspecte, inclusiv cu scopul de a stabili necesitatea unui eventual transfer al clientului dintr-un grad în altul de risc.

Așa cum rezultă din art. 11 alin. 6 din Legea 129/2019, evaluarea riscului trebuie făcută ținând seama de următoarele elemente:

1. scopul inițierii unei relații sau efectuării unei tranzacții ocazionale (așa cum acesta a fost declarat de către client și care nu a atras suspiciunea de tranzacție suspectă);
2. nivelul activelor care urmează a fi tranzacționate de un client sau dimensiunea tranzacțiilor deja efectuate;
3. regularitatea sau durata relației de afaceri.

În opinia noastră, monitorizarea clienților ar trebui făcută în funcție de nivelul de risc al clientului în activitatea de spălare a banilor sau de finanțare a

terrorismului fără a exclude posibilitatea schimbării categoriei în care a fost încadrat inițial. Riscul poate fi unul scăzut, mediu sau mare. În măsura în care clientul prezintă un grad mic de risc iar activitatea sa nu se desfășoară în circumstanțe deosebite, notarul public va aplica numai măsuri simplificate sau standard de cunoaștere a clientului și a circumstanțelor tranzacției respective.

În măsura în care clientul face parte din categoria celor cu risc sporit sau, deși nu prezintă acest risc, circumstanțele în care se derulează tranzacția sunt unele neobișnuite, este necesară aplicarea măsurilor suplimentare de cunoaștere și înțelegere a tranzacției pentru a putea califica, atunci când este cazul, tranzacția în cauză ca fiind suspectă.

Important de reținut, din punctul nostru de vedere, este faptul că, încadrarea clientului într-un grad de risc redus nu trebuie făcută decât în măsura în care, evaluarea globală a factorilor de risc (enuunțați în art. 16 din Legea 129/2019) permit o astfel de încadrare.

Câteva observații cu privire la Normele de aplicare a Legii nr. 129/2019

Normele de aplicare a Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru entitățile raportoare supravegheate și controlate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, din 22.01.2020, publicate în Monitorul Oficial, Partea I nr. 75 din 03 februarie 2020

La o primă lectură, normele de aplicare a Legii 129/2019, par să ofere entităților raportoare informații structurate cu privire la modul în care vor trebui să își îndeplinească obligațiile stabilite prin lege (organizarea secțiunilor ușurează înțelegerea acestora) însă ridică și câteva semne de întrebare cu privire la modul în care vor reuși să facă acest lucru.

În primul rând, potrivit legii dar și normelor, entităților raportoare le revine obligația de a emite proceduri interne cu un conținut amplu, cuprinzând norme proprii de cunoaștere a clientelei, de identificare, evaluare și gestionare a riscurilor, de control intern, de protecție a personalului implicat în aplicarea măsurilor, de instruire și evaluare periodică a angajaților. Normele aduc câteva detalii suplimentare utile cu privire la conținutul acestora care vor facilita structurarea conținutului acestora.

Apoi, ținând seama și de norme, credem că desemnarea persoanei cu atribuții specifice din cadrul biroului trebuie făcută cu foarte multă atenție, dată fiind obligația entității raportoare de a o selecta numai în măsura în care corespunde criteriilor stabilite, de a o instrui și de a-i verifica cunoștințele în domeniu (art. 11 alin. 2 din Norme). Să nu uităm că persoana desemnată are dreptul, în nume propriu, de a semna Oficiului încălcări de orice natură a Legii în cadrul entității raportoare fără ca o atare semnalare să poată fi sancționată, chiar și în cazul în care o astfel de încălcare nu se confirmă.

Un alt aspect care ne-a atras atenția a fost obligația stabilită la art. 20 din Norme ce impune reținerea de la fiecare client, inclusiv pentru beneficiarul real, a datelor prevăzute de documentele enumerate, printre acestea fiind cuprinse și "certIFICATE de atestare fiscală și, după caz, certificate de rezidență fiscală emise de autoritățile fiscale naționale/internaționale". Ne întrebăm dacă, un astfel de certificat este suficient a fi deus la data declarării beneficiarului real sau dacă va fi obligatoriu pentru fiecare operațiune notarială ce implică aplicarea de către un notar a metodelor de cunoaștere a clientului și a beneficiarului real (caz în care, cu certitudine activitatea unui client care derulează un număr mare de tranzacții ar fi blocată).

Nu în ultimul rând, ne punem întrebarea cum vom avea acces la "baze de date publice" și care sunt, în mod concret, aceste baze de date care ne-ar putea pune la dispoziție, într-un termen rezonabil, informații cu privire la volumul activelor sau sursa de venit a clienților; sau, cum ne vom asigura că, "efectuarea de căutări pe internet" (art. 18 alin. 3 pct. c) ne oferă informații corecte pe care le putem avea în vedere în monitorizarea clienților.

Claudiu Prajanu, Andra Ianachievici și Mihaela Durnescu, notari publici

IMPRESII DE LA AL TREISPREZECELEA COLOCVIU FRANCO-ROMÂN

În luna decembrie a anului 2019 centrul de conferințe - Auditorium Pallady din București a găzduit a treisprezecea ediție a Colocviului Profesional Franco-Român. Ca de fiecare dată, temele abordate au fost de actualitate și cu un deosebit impact practic asupra activității notariale. Astfel, doamna Alina Săvoiu, șef Birou Juridic și Comunicare din cadrul Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a prezentat modul în care instituția pe care o reprezintă încearcă să pună cât mai eficient în aplicare prevederile Regulamentului General privind Protecția Datelor de directă aplicabilitate în toate statele membre al Uniunii Europene începând cu data de 25 mai 2018, în primul rând prin colaborare cu toate instituțiile implicate și abia apoi prin control și aplicare a sancțiunii.

În acest sens s-a precizat că doar în cazul Societăților Profesionale Notariale și nu și în cazul Birourilor Notariale Individuale este necesară înființarea unui post **de responsabil cu protecția datelor cu caracter personal**, ce ar trebui declarat pe un formular pe site-ul Agenției (www.dataprotection.ro) cu posibilitatea cumulării acestei funcții cu alte funcții din cadrul societății profesionale notariale. S-a adus deasemenea în discuție obligativitatea, în conformitate cu prevederile art.13-14 din Regulament, **afisării faptului că notarii publici sunt operatori de date cu caracter personal**, scopul în care fac acest lucru precum și recomandarea ca **părțile să completeze un acord cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal inclusiv în cadrul dezbaterii procedurii succesoriale**.

Un deosebit interes a suscitat discuția despre posibilitatea trecerii CNP-ului mandatarului în cadrul procurilor autentice. Răspunsul a fost foarte clar că în cadrul acestor procuri poate fi trecut CNP-ul mandatarului în conformitate cu prevederile art.6 din Regulament ce statuează excepția de la acordul

expres al persoanei pentru prelucrarea datelor cu caracter personal atunci când această prelucrare este necesară pentru executarea unui contract la care persoana vizată este parte.

În continuarea discuției, dl. Ionel Mihăescu, director general al SC Infonot Systems, a prezentat modul în care notarii publici pot completa fișele personale ale clienților cu respectarea prevederilor Regulamentului privind Protecția Datelor. De remarcat **importanța pe care notarii francezi o acordă acestor fișe personale**, considerate de ei, alături de arhivă, ca parte a praxisului unui birou notarial ce poate crește valoarea acestuia în cazul vânzării lui (legislația franceză permite vânzarea biroului și a praxisului lui) având chiar la sfârșitul fiecărui an situații cu valoarea bunurilor tranzacționate de clienții uzuali ai birourilor și a onorariilor pe care aceștia le achită.

Alocuțiuni interesante au fost făcute de lect. univ. dr. Sergiu Golub din cadrul Universității Babeș-Bolyai, de dl. Francois-Xavier Bary, directorul Asociației Rețelei Europene de Registre Testamentare și de dl. Patrice Freizeffond, notar în Saint-Gilles-Croix-de-Vie, având ca temă concurența dintre birourile notariale și impactul pe care îl poate avea modul în care birourile notariale își fac publicitate. Pornind de la principiile ale comunicării notariale precum **demnitate, loialitate, obiectivitate, utilitatea pentru clienți**, notarii francezi au subliniat cât de important este ca între birourile notariale să existe o **concurență loială**, ce duce atât la dezvoltarea profesiei cât și la creșterea încrederii cetățenilor în actul notarial. S-a subliniat faptul că articolul 4.4.2. din Regulamentul Național al notarilor francezi permite birourilor notariale să aibă un site internet cu condiția obținerii acordului Camerei Notarilor în acest sens.

Lucrările colocviului s-au încheiat cu intervenția doamnei vicepreședinte a Uniunii Naționale a Nota-

rilor Publici, dna. **Doina Rotaru** care a precizat că în cursul anului 2020 se va începe implementarea unui program informatic la nivelul fiecărui birou notarial, fără a fi obligatoriu, iar cu eforturi susținute se va încerca și crearea unui cadru normativ ce va permite ca pe o perioadă de câțiva ani să se poată lucra pe registre atât în format de hârtie cât și în format electronic. Desfășurat într-o atmosferă dinamică, colocviul a arătat așadar încă o dată necesitatea acestui tip de schimburi de experiență pentru consolidarea profesiei notariale.

Mihaela Manolache, notar public

Diplomă de onoare

COLEGII NOȘTRI

În fiecare an, în luna decembrie, Uniunea Juriștilor din România organizează o Gală a Premiilor, recompensând cele mai valoroase lucrări din domeniul cercetării juridice, care au văzut lumina tiparului în cursul aceluia an.

Data de 19 decembrie 2019 a fost una norocoasă pentru profesia notarială, doi colegi notari primind semnul recunoașterii muncii lor extra-profesionale: domnul profesor universitar doctor **Liviu Bogdan Ciucă, notar public și președintele Camerei Notarilor Publici Galați** a primit Premiul de Excelență, domnia sa fiind în prezent și redactor-șef al Buletinului Notarilor Publici; doamna **Ioana Olaru**, notar public în Camera Notarilor Publici București a primit **Diploma de Onoare pentru lu-**

crarea Rezerva succesorală în dreptul intern și în dreptul internațional privat, publicată în 2019 la Editura Solomon. Lucrarea se dovedește un instrument util practicienilor, atât pentru că analizează modul în care rezerva succesorală limitează posibilitățile contractuale de planificare a succesiunilor, dar și pentru că prezintă mai multe modele de organizare a protecției moștenitorilor în diverse state europene (Franța, Germania, Spania, Scoția și Marea Britanie), dedicând totodată un întreg capitol aspectelor particulare pe care rezerva

successorală le pune în lumină în cadrul succesiunilor internaționale.

Dreptul privat al Uniunii Europene evoluează și influențează permanent profesia notarială și sistemele de drept ale țărilor membre, printr-un circuit al valorilor juridice antrenat de mobilitatea cetățenilor. Colega noastră, Ioana Olaru, este implicată în transmiterea valorilor și principiilor dreptului european prin activitatea didactică desfășurată în cadrul Institutului Notarial Român. Însă difuzarea modelelor românești de bune practici notariale în țări cu tradiție îndelungată a dreptului este un obiectiv la fel de important. Astfel, în ultimii doi ani, colega noastră a participat în calitate de corespondent național la **redactarea studiului Empowering European Families, realizat de European Law Institute împreună cu Universitatea din Viena și Universitatea din Utrecht**. Studiul a fost finalizat în anul 2019, având ca scop principal crearea unor instrumente de informare și orientare destinate celor care se confruntă cu o situație internațională legată de regimuri matrimoniale, pensii sau obligații de întreținere, între soți sau parteneri de viață.

În mai 2019, doamna Ioana Olaru a devenit **doctor în drept al Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Drept**. Preocupările sale de cercetare în domeniul dreptului s-au materializat și în contribuția la lucrarea colectivă: **L'avenir du Notariat**, sub conducerea științifică a lui Mustapha Mekki, Ed. LexisNexis (mai 2016), dar și în prezentări susținute în cadrul seminariilor internaționale, dintre cele mai recente fiind: *Practical Difficulties Related To The Registration of European Certificates of Succession (ECS) in National Land Registers* (Cluj-Napoca, 30 mai 2019); *Previzibilitate și imprevizibilitate în succesiuni și regimuri matrimoniale internaționale* (București, 22 martie 2019); *Notarul, între legea fiscală și legea aplicabilă succesiunii internaționale* (București, 24 martie 2017).

Urâm succes colegei noastre în toate acțiunile pe care le întreprinde!

Cristina Mihalache, notar public

25 DE ANI DE NOTARIAT PUBLIC

25 de ani de certitudini și progrese prin reconsiderarea unei instituții istorice, care s-a dezvoltat în paralel cu evoluția istorică a statului și dreptului, în slujba ocrotirii și promovării drepturilor și intereselor cetățenilor, răspunzând prompt, corect și echitabil solicitărilor acestora, partener de încredere al statului.

Aș putea începe dizertația, dezavuând instituția Notariatului de Stat, dar nu o fac, pentru că negându-ți trecutul, rămâi fără de viitor, venind de nicăieri. **Notariatul Public reprezintă o treaptă superioară a exercițiului profesiei, în condiții de independență, credibilitate și responsabilitate**, cu recunoștință pentru mentorii acelor vremuri și pentru cei care au făcut posibilă alinierea, în privința reglementării profesiei notariale, la sistemele de drept civil continental, împărțind dictonul biblic "să cinstești pe mama ta și pe tatăl tău, ca să trăiești ani mulți fericiți", textul având în vedere nu numai pe mama și tatăl biologic ci și pe îndrumătorii profesionali și protectorii spirituali.

Fără a renunța la cuvintele oficioase, care de atâtea ori însoțesc orice aniversare, eforturile conducerii instituției și abnegația fiecăruia dintre dumneavoastră, au făcut din instituția notariatului public, un corp profesional care și-a dovedit **competența și onestitatea** în cei 25 de ani de existență.

Notariatul Public, imparțial în raporturile dintre părți, prin seriozitate și competență a contribuit la pacea socială, asigurând **stabilitatea și siguranța juridică pentru cetățeni**, a susținut modernizarea, eficientizarea și securizarea serviciilor oferite, prin integrarea noilor tehnologii în activitate, a combătut, prin respectarea dispozițiilor legale, spălărea banilor și finanțarea terorismului, a colectat impozite pentru tranzacțiile imobiliare încheiate, a făcut eforturi în vederea asigurării unor spații corespunzătoare desfășurării activității și condiții civilizate de lucru cu publicul.

Prin eforturile Consiliului Uniunii, s-a extins **planul general de informatizare** prin crearea la nivel național a unui sistem centralizat de evidență unică a datelor, s-au încheiat parteneriate cu instituțiile statului, Uniunea a fost activă în forumurile de conducere cât și în comisile de specialitate și grupurile de lucru ale Uniunii Internaționale a Notariatului Latin și ale Consiliului Notariatelor din Uniunea Europeană, s-a înființat Institutului Notarial Român care asigură cadrul organizatoric și instituțional pentru perfecționarea permanentă a activității notariale, s-au încheiat

acorduri de cooperare și înfrățire cu notariatele francez, maghiar și german, la nivel central sau/și local, Uniunea Notarilor din România fiind membru al Asociației Notariatului Francofon, al Institutului Internațional de Istorie a Notariatului și al Forumului Notariatelor Balcanice.

Astăzi, lumea digitalizată oferă notarului care are capacitatea de a întocmi sau certifica o anumită acțiune sau faptă, posibilitatea de a îndeplini electronic funcția de notarizare. Caracteristicile tehnologiei blockchain asigura utilizatorilor rezistența la falsificare, fiind optimizată pentru a desfășura această funcție fără efort, odată înregistrate, datele din orice bloc de date nemaiputând fi modificate decât cu acordul majoritar al participanților din rețea.

Notarii Europei salută abordarea generală a Comisiei Europene de implementare a digitalizării în dreptul companiei, recunoscând în mod expres rolul notarului de a oferi consultanță juridică și control legal preventiv, pe tot ciclul de viață al unei companii, asigurând că acestea sunt înființate eficient, că statutul lor este adaptat la nevoile și solicitările specifice fondatorilor, că modificările structurale ulterioare în ciclul de viață al companiei sunt legal valabile, identificarea fiabilă a acționarilor și administratorilor, permițând întreprinderilor și autorităților guvernamentale să stabilească în mod eficient și fiabil cine se află în spatele unei companii și cine o poate reprezenta în relațiile cu terți.

Capitalul de imagine acumulat și provocarea vremurilor actuale, fac ca viitorul profesiei să îl constituie o politică de cadre coerentă, la standarde menite să asigure aspirațiilor în profesie, nu numai un bagaj de cunoștințe suficient promovării unui examen de numire în funcție, dar și **împărtășirea deplină și cu onestitate a scopurilor și menirii profesiei îmbrățișate.**

Deseori, instituțiile statale la conducerea cărora se

găsesc vremelnic neaveniți, văzute ca o extensie a unor guverne represive și arbitrare, care prin reglementări impuse notariatului, siluesc norma legală de reglementare a acestuia, sub pretextul asigurării unei piețe libere și concurențiale în domeniu, creând premisele desconsiderării publice a unei instituții, care și-a creat un prestigiu, prin activitate responsabilă, în interesul cetățenilor și al ocrotirii drepturilor acestora, transformând notarii, cel puțin pro parte, în negustori, în birouri cu caracter mercantile, un fel de prăvălii de concurență, provocând neîncrederea publicului, deschizând larg calea spre abuzuri și șantaj, spre denaturarea codului deontologic al notarului ale cărui dispoziții devin astfel desuete, departe de principiile unei profesii libere, respectate de-a lungul timpului.

Privind la evoluția istorică a instituției, aflată întotdeauna în această parte de lume la discreția factorului geopolitic și a tradiției unui stat feudal, chiar dacă nu din punct de vedere formal, tributar preponderenței economiei de subzistență asupra celei de piață, nivelul ridicat al nesiguranței care obligă veșnic la un stăpân și la dependența de acesta, cu o rețea socială rigidă, fragilă în momente cheie, instituția notarială, pentru supraviețuire, s-a aflat de fiecare dată într-o relație de vasalitate cu statul.

Pentru asigurarea viitorului profesiei, singurul lucru demn de urmat este promovarea în funcție a unor profesioniști înzestrați cu virtuți morale tradiționale, amintindu-vă câteva gânduri ale poetei Nina Cassian, care pot constitui un corolar pentru orice destin omenesc: **"... Nu pot să vă dau nici un mesaj decât: Trăiți!... Fiți onești! Nici nu știți ce garanție e onestitatea pentru viitor! Veți fi răsplățiți! Aveți încredere! Și nu părăsiți speranța niciodată!-Oricât de vitregiți v-ați simți, la un moment dat . Există o zare..."**

Dan Tătaru, notar public

Povestea unor mari acte filantropice și procesele din jurul lor

„De darurile noastre s-au bucurat alții.
Noi n-am făcut decât să sfidăm limitele
dărnicii”.

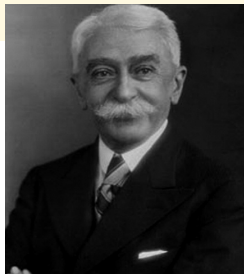
Irina Nicolau, Popoare în Balcani

Vanghelie Zappa, Evloghie Gheorghiev, Jacques M. Elias, Nicolae Amira, Emanuil Gojdu, Ioan Ottetelesanu, Ioan Kalinderu, Jean Mihail, Jacob de Neuschotz nu sunt doar simple nume. Deși posteritatea își aduce aminte rar de ei, fiind o pedeapsă a sorții că neiertătorul colb al istoriei s-a așternut peste aceste destine importante pentru societatea românească, actele lor filantropice ne obligă să le ducem mai departe povestea și să scormonim discret praful arhivelor pentru a le creiona viața și activitatea.

Cercetările noastre au scos la lumină și aspecte de natură juridică pentru că, în fața firescului sfârșit, din dorința de a evita dispute ulterioare, toți acești mecena au formulat dispoziții privitoare la împărțirea averii prin acte a căror temeinicie juridică le asigură credibilitatea și elimină eventuale urme de suspiciune. Redactate în formă autentică sau mistică, **testamentele au provocat însă de cele mai multe ori rumoare și au cauzat procese celebre în epocă**, care ne-au suscitât interesul pentru a vă dezvălui spețe interesante din practica juridică românească.

Evanghelie Zappa

Seria de articole începe cu **Evanghelie Zappa** - nume de care se leagă celebra Afacere Zappa, un episod conflictual de la sfârșitul secolului al XIX-lea apărut între Grecia și România care a vizat exercitarea vocației succesoriale după moartea acestuia.

Cine a fost Evanghelie Zappa? S-a născut în 1800 la Labova (Albania), într-o familie de negustori aromâni. La 13 ani se înrolează în armata otomană sub comanda lui Ali Pașa de Ianina. La 21 de ani se alătură grupării lui Markos Botsaris și luptă pentru independența Greciei. În 1831 ajunge în Țara Românească având asupra lui o mare sumă de bani, a cărei proveniență a dat naștere la tot felul de zvonuri care sugerau participarea sa la acțiuni pirateresti în Marea Egee sau la campanii haiducești asupra convoaielor otomane.

Se stabilește la Brăila, apoi la București unde deschide hotelul „Athena” de pe Calea Moșilor. Fire întreprinzătoare, intră în afaceri cu cereale și arendează mai multe moșii din Bărăgan. Zappa se prezintă ca un „un vechi soldat al unei patrii neavute și fără școală, iar acum muncitor de pământ și arendaș”². În 1847, publică un mic tratat de agricultură: „Trântorul care se mărginește în cercul României coprinzător de observații din cercare asupra semănării grâului și orânduielii asupra moșilor” (în continuare Trântorul...).

La 19 decembrie 1844, suditul grec Evanghelie Zappa renunță la orice protecție străină și obține

împămintenirea, dovadă stând documentele care atestă achiziționarea mai multor moșii din jurul capitalei.

Alături de vărul său, Constantin Zappa aplică cu succes metodele avansate de agricultură obținând venituri fabuloase. În anii marii secete (1845-1846) va aproviziona cu grâu Capitala fiind răsplătit de domnul Gheorghe Bibescu cu rangul de pitar, apoi în 1850 este numit serdar iar în 1853 paharnic.

Cumpărată în 1844 moșia Broștenii Noi din Ialomița va deveni rezidența principală a lui Evanghelie, odată cu inaugurarea conacului fortificat din localitate: „am hotărât a petrece rămășița vieții mele în grădina Broștenilor mei, singur, singurel, ca un pustnic”³. După cum declara nu era interesat de viața publică: „n-am văzut până astăzi cluburi, teatru, baluri și casinuri”⁴. Construcția păzită de gârzi de arnăuți înarmați, i se va alătura în 1849 o biserică.

Donator și fondator al Academiei Române, inițiator al jocurilor preolimpice sau pelenice (1859, 1870, 1875, 1888-1889), precursor ale Jocurilor Olimpice din 1896

Cu o situație financiară în progres se bucură de o mare popularitate în epocă și se afirmă treptat printre elitele culturale, mai ales prin mecenatul pe care îl va desfășura. În 1860, «Evanghelie Zappa, macedoneanul... oferă statului român 3.000 de galbeni pentru cultura limbii și literaturii române»⁵. Din fondul Zappa s-au acordat premiul lui T. Cipariu pentru a sa Gramatică română, urmat de cel al lui A. Treboniu Laurian și I.C. Massim pentru *Dicționarul limbii române*. Donațiile au condus și la înființarea în 1860 a „Societății Literare Române” transformată ulterior în Academia Română⁶. Pentru înzestrarea armatei și construirea Ateneului Român va mai dona alți 50.000 de galbeni.

Lista acțiunilor sale caritabile în diferite domenii este una foarte lungă, însă numele lui rămas în cronică modernă a Europei ca promotor al reluării tradiției Jocurilor Olimpice. La intervenția sa pe lângă regele Greciei în 1858 și cu ajutorul său financiar apare „Fundația Olympicilor” „care avea caracterul unei instituții de Stat”⁷ iar Evanghelie primește dreptul de a organiza Olimpiile Moderne.

Testamentul unui Mecena

În 1863, Evanghelie, grav bolnav, era diagnosticat la Paris cu: *demență și paralizie generală*. La 20 iunie 1865 se stingea din viață la Broșteni.

La 30 noiembrie 1860 își redactase **testamentul** cu conștiința că „omul fiind muritor și neavând dat de sus darul de a-și cunoaște ceasul morții care-l amenință în tot momentul” trebuie „a-și regula lucrurile înainte de a sosi ceasul acela”, „(...) astăzi, la 60 de ani ai vârstei mele, având mințile întregi și fiind întrutotul sănătos...”⁸.

Cu limbă de moarte „pentru ca nu după sfârșirea sa din viață, să se întâmple discordii și judecăți între rudele sale”, **lăsa dreptul de uzufruct al întregii averi, în cantum de mai bine de 10 milioane, vărului său Constantin**, „care a lucrat împreună cu dânsul cu credință și îi era dator pentru aceasta”.

Mai oferea acestuia și tot numerarul, de care dispunea, „în naht, argintărie mobile, toate vitele și trăsurile și cealaltă mișcătoare avere a sa, fără osebire”⁹.

Acesta putea dispune de moștenire doar în anumite condiții printre care: să împartă, în părți egale, 30000 lei la toate rudele sale; să dea anual 1000 galbeni comisiei Eforiei filologice a școlilor, din București; să dea la comisiunea Olympicilor 1500 galbeni; să clădească stabilimentul Olympicilor (construcția Zappeionului a durat aproape doua decenii fiind inaugurat în 1888), **iar după moartea lui Constantin, întreaga avere cu toate veniturile ei să treacă în proprietatea comisiei legaturlor din Atena care se va îndatori pentru totdeauna a păzi neștrămutat aceste legăminte**.⁹

Dorea să fie înmormântat în Broșteni iar pe piatra funerară să figureze inscripția care exprima idealul vieții sale: **Din partea lui Zappa, lumea să aibă concursuri olimpice**. La 4 ani de la moarte, dorea ca urmașii să-i dezgroape oasele și să fie îngropat din nou, creștinește: „Capul, în curtea sau în fața stabilimentului Olympicilor din Atena”, iar oasele în curtea școlii din Labova.

În 1865, testamentul era contestat de cei doi frați, Maria Cociu și Anastasie Zappa, care renunță însă la reclamație, după ce primesc 15.000 lei de la Constantin. În același timp instanțele „se desesizează în urma intervenției ministrului de justiție de atunci, Vernesscu iar Constantin Zappa se pune prin intervenția consulatului elen în posesia uzufructului averii imobiliare”¹⁰.

Timpe de încă trei decenii, Constantin a îndeplinit dispozițiile testamentare ale vărului său. Moare la sfârșitul anului 1891, neașteptat. Potrivit testamentului său, întreaga avere revenea statului elen, executor testamentar fiind declarată Epitropia Zappa. Statul român primea câteva donații, dar sumele erau modice. **Decesul lui Constantin deschidea însă problema nudei-proprietăți din succesiunea lui Evanghelie**, dar și a valabilității testamentului acestuia. Începând cu anul 1892 urmașii lui Constantin, România și Grecia, au reclamat averea rămasă fără moștenitori legali. Este anul care marchează ruperea relațiilor diplomatice româno-elene datorită interpretării diferite date testamentului lui Evanghelie.

Afacerea Zappa

Deși declarase într-o notă din 1892 intenția de a regla succesiunea Zappa în conformitate cu dispozițiile tratatului consular cu Italia, guvernul român a contestat ulterior autorităților consulare elene dreptul de moștenire și a declarat competența absolută a instanțelor sale cu privire la succesiunile deschise în România. Grecia, care cerea soluționarea succesiunilor pe cale diplomatică, a protestat în zadar. După o lungă perioadă neîntreruptă de discuții cele două state nu au avut puterea să ajungă la un numitor comun.

Având în vedere că legatarul universal era o persoană juridică străină - Comisia Olympicilor, problema ridicată era cea a capacității acestei Comisii de a moșteni averea. Într-o primă fază, Guvernul, prin Ministerul Domeniilor, depunea o acțiune la Tribunalul Ialomița (unde se afla cea mai mare parte a averii) și s-a limitat să comunice Legației Regale a Greciei că este citată cu privire la disputa formulată de avocatul statului român împotriva cererii de „deținere a averii regretatului C. Zappa pentru că, în ceea ce privește succesiunea lui E. Zappa, statul grec i-a fost contestată capacitatea

de a fi moștenitor, ca persoană juridică străină¹¹ și, de asemenea, a pretins statului elen obligația de a depune cautio iudicatum solvi. Prin hotărârea din iunie 1892 **Tribunalul Ialomița „declară succesiunea vacantă și numește o comisiune pentru administrarea averii lui Zappa”¹¹.**

Guvernul român conservator păstrează o atitudine constantă, aceea de a refuza un arbitraj diplomatic și de a lăsa procesul să-și urmeze cursul firesc în justiție¹². Printr-o notă din septembrie 1892, conservatorul Al. Lahovary, ministrul afacerilor străine române, atrăgea atenția trimisului extraordinar al Greciei la București, Papanigopol, asupra unui aspect: „capacitatea persoanelor morale străine și aptitudinea lor de a succeda, mai ales când este vorba de imobile, sunt conduse de principiile generale ale dreptului public și ale dreptului civil al țării, în care s-a deschis succesiunea și unde se găsesc și toate imobilele. Nu voi să examinez, dacă principiile generale ale dreptului public internațional, în afară de unele cazuri generalmente admise - imobile sub regimul principiului teritorialității - permit unui stat străin de a deveni proprietară a vreunei parcele din teritoriul unui alt stat. ... În aceste condiții și fiindcă dată intervenirea onora terțe persoane, care se pretind moștenitori naturali ai defunctului Vanghelie Zappa și care reclamă, și ei, succesiunea lui, guvernul român nu poate decât să mențină litigiul pe terenul unde se află deja așezat. Numai Tribunalele române, legalmente sesizate, le aparține a da o soluțiune acestei afaceri, în care afară de pretențiunile contrare ale ambelor noastre guverne, mai sunt încă și alte pretențiuni ridicate de niște particulari și de care nu se poate face abstracțiune.”¹³. Ministrul român dădea asigurări că justiția țării va aduce „în examenul acestei afaceri toată imparțialitatea de care a dat totdeauna dovadă”¹⁴.

Grecia ia decizia radicală să întrerupă relațiile diplomatice cu România la 15 octombrie 1892. Ambele guverne fac apel la juriști de seamă ai vremii, părerile specialiștilor în drept fiind împărțite¹⁵. Charles Woeste (avocat la Bruxelles, fost ministru al justiției), de Gneist (profesor de drept la Berlin) și Louis Renault (profesor de drept internațional la Paris) ofereau consultanță autorităților de la București¹⁶. De cealaltă parte, juriști ca: A. Lainé, A. Weiss și Féraud-Giraud (Paris), P. Fiore (Napoli), E. Lehr (Lausanne) se declarau în favoarea drepturilor revendicate de Grecia.

Procesul se relua la Tribunalul Ilfov care pronunță sentința în procesul relativ la cererea de punere în posesia statului a averii defunctului Evanghelie în martie 1893. Respingea cererea ministrului Domeniilor de a fi pus în posesie, admitea cererea moștenitorilor de sânge, cu recunoașterea legatului Academiei¹⁷. Statul grec nu depusese cautio iudicatum solvi.¹⁸

În iunie 1893 procesul se muta la Curtea de Apel. Epitropiei olimpice, destinatară majoritară a averii lui Evanghelie, i s-a substituit statul grec care reclama dreptul de moștenire și pe cel de lichidare a succesiunii, motivând că cei doi Zappa au fost greci iar „guvernul român a declarat totdeauna că recunoaște testamentul, că i execută și se supune lui”¹⁹. Pledau din partea guvernului grec avocații C. Boierescu, M.D. Cornea și B. Gănescu.

Autoritățile române solicitau în continuare moștenirea ca vacantă în cazul în care erezii nu reușeau să dovedească calitatea lor, „Statul Român opunând teoria că o persoană morală nu există decât în limitele teritoriului țării care a creat-o. Peste fruntariile ei, o asemenea creațiune devine neantul. Teoria era întemeiată pe argumentul că un aviz despărte persoanelor fizice de cele morale: unele trăiesc, celelalte nu trăiesc; unele sunt ființe reale, celelalte sunt ființe fictive, pure creații ale legii.”²⁰

Curtea de Apel va confirma 3 ani mai târziu decizia Tribunalului și dădea câștig de cauză moștenitorilor colaterali²¹. A fost și o părere minoritară a prim-președintelui Curții Schina care era de părere ca moștenirea să se dea în bani Olimpicii.

În 1896 relațiile diplomatice dintre cele două state sunt redate. În 1898, procesul se muta la Înalta Curte de Justiție și Casație²². „Guvernul român și grec făcuseră recurs contra deciziei Curții de apel din București, care pusese în posesiune pe moștenitorii lui Zappa”²³. Procesul începea în martie 1898 înaintea Secției I-a. „Prezida prim-președinte Schina. Fotoliul ministerului public era ocupat de procuror general Filitti. Recurenții, statul român era reprezentat prin avocații M. Antonescu și I. Filitti și statul elen prin M. Cornea, C. Boierescu, G. Panu, Sipsomo, C. Nacu, Em. Porumbariu și B. Gănescu. Rudele de sânge ale defunctului Zappa erau asistate de G. Grădișteanu, Maiorescu, Iancu Lahovary, Triandafil, V. Lascăr, Missir, Disescu, B. Brătianu, P. Arion, Basilescu.”²⁴ Presa aprecia că dezbaterile vor dura probabil 3 zile și

atrăgea atenția că „după ce guvernul grecesc a angajat ca avocat pe C. Nacu, guvernul liberal a dat autorizația prin care statul grecesc poate lua un legat de peste cinci milioane”²⁵.

Ziarul „Epoca”, organul conservatorilor, suspecta chiar că „guvernul grecesc a dobândit acest dar de peste 5 milioane, dând unui liberal de frunte 100.000 lei”²⁶. Într-adevăr, pentru a redeschide dosarul legal al moștenirii lui Zappa, guvernul elen nu a avut altă șansă decât să obțină recunoașterea Comisiei Olimpice ca persoană juridică în România. În 1898, prim-ministrul liberal D.A. Sturdza s-a arătat receptiv la această variantă dar, temându-se de reacții ostile din partea opoziției și a opiniei publice, a retras proiectul de lege prezentat Parlamentului în ultimul moment. În numărul din 14 martie 1898, ziarul menționat anunța decizia: „**Curtea de Casație s-a pronunțat azi în afacerea Zappa. Marea Curte a respins recursurile statelor elen și române. Moștenitorii de sânge rămân definitiv stăpâni pe averea lui Vanghele Zappa**”²⁷. Drepturile Academiei erau recunoscute atât față de moștenitorii de sânge, cât și față de cele două state. Pentru asigurarea capitalului de 280.000 lei, la plata căruia moștenitorii erau obligați, s-au luat inscripțiuni ipotecare asupra moștenirii Zappa²⁸. În 1900, Academia a primit banii de la Banca Greciei, renunțând la dobânzile anuale.

În 1901, guvernul a emis un Decret prin care Societatea Olimpică era recunoscută în România ca persoană juridică: „Comisia numită a legatelor sau Olimpicilor este recunoscută numai pentru acest caz special ca persoană morală și este autorizată a primi legatul lăsat în favoarea ei prin testamentul decedatului Evanghelie Zappa. Numita comisie își va exercita drepturile în limitele prescise de legile Statului român, respectând în special dispozițiile art. 7 din Constituție”²⁹. În 1903, statul grec a obținut în instanță dreptul la valoarea echivalentă a proprietăților care urmau să fie vândute prin licitație. Apelul Comisiei Olimpiciadelor la această decizie a fost respins în 1909.

Putem conclua că Evanghelie Zappa, prin acțiunile filantropice desfășurate atât în România, cât și în Albania și Grecia, trebuie recunoscut astăzi ca un cetățean al Balcanilor, cum el însuși mărturisise: „**eu nu aparțin unei țări, dar sunt al tuturor!**”. Totuși, cu sufletul, a ales să trăiască printre români despre care spunea că, dacă „**îi va judeca cineva fără patimă, cu buna cunoștință și fără părtinire, îi va găsi mult mai buni decât mai multe alte nații... În inimile Românilor vedem înrădăcinată depărtarea de orice prigonire, ospitalitatea, îndurarea și mai presus de toate ura către vărsarea de sânge. O, cât de vrednici de respect și de iubit sunt acești Români, domnilor, și cât le suntem datori noi, străinii care locuim aici...**”³⁰.

Cosmin Mihailovici, Director Direcția Arhivă a Camerei București

¹¹ Originea sa etnică a stârnit multe interpretări, fiind catalogat albanez, macedoromân sau grec. În „Vestitorul românesc” din 13 august 1852, Zappa menționa: „Eu am iubit și iubesc pe greci, i-am respectat și-i respect încă, nu mai puțin iubesc și respect și pe români, a căror țară am adoptat-o ca p-o a doua Patrie a mea și am ales umbra legilor ei sub care trăiesc astăzi”.

¹² Trântorul..., p. 5.

¹³ Idem, pp. 36-38.

¹⁴ Idem, p. 10.

¹⁵ „Familia”, nr. 45 (20 noiembrie 1867), pp. 532-534.

¹⁶ Cf. Horia Alexandrescu în *Minunata poveste a lui Evanghelie Zappa*, în anul 1891, din averea de 770.000 lei a Academiei, aproape jumătate provenea din *Fondul Zappa*.

¹⁷ „Epoca”, seria II, nr. 465 (30 mai 1897).

¹⁸ Idem, nr. 465 (30 mai 1897).

¹⁹ „Epoca”, seria II, nr. 465 (30 mai 1897).

²⁰ Idem, nr. 701 (3 martie 1898).

²¹ „Transilvania”, nr. 6 (15 iunie 1893), Sibiu, p. 162.

²² Laura Ulmici Atanasiu, *Afacerea ZAPPA în ziarile conservatoare „Timpu” și „L'Independance Roumaine” (1892)*, în *Revista Bibliotecii Academiei Române*, anul 1, nr. 1 (ianuarie - iunie 2016), p. 20.

²³ „Gazeta Transilvaniei”, nr. 226 (13/25 octombrie 1892), Brașov, p. 2.

²⁴ *Ibidem*.

²⁵ Georges Streit, *L’Affaire Zappa Conflit Greco-Roumain*, Paris, 1894.

²⁶ „Minerva: diaru literaru beletristic și de distracțiune” (1/13 noiembrie 1892), Bistrița, p. 211.

²⁷ „Adevărul”, nr. 1457 (6 martie 1893), p. 2.

²⁸ „Epoca”, seria II, nr. 701 (3 martie 1898).

²⁹ Idem, nr. 465 (30 mai 1897).

³⁰ *Ibidem*.

³¹ „Adevărul”, nr. 1561 (25 iunie 1893).

³² „Epoca”, seria II, nr. 701 (3 martie 1898).

³³ „Epoca”, seria II, nr. 465 (30 mai 1897).

³⁴ Idem, nr. 700 (2 martie 1898).

³⁵ Idem, nr. 702 (4 martie 1898).

³⁶ Idem, nr. 701 (3 martie 1898).

³⁷ Idem, nr. 711 (14 martie 1898).

³⁸ „Tribuna Poporului” nr. 62 (13 aprilie 1898).

³⁹ V. Ursianu, *Afacerea Zappa și decretul guvernului român din 13 Decembrie 1901*, în „Dreptul” (1902), pp. 53-61.

⁴⁰ Trântorul..., pp. 8-9.

Legea împotriva risipei alimentare

I Contextul

La nivel global, anual, 1,3 miliarde de tone de alimente sunt aruncate la gunoi. Paradoxal, 820 milioane de oameni suferă de foame. Deși pentru a produce alimente consumăm resurse limitate, aproape o treime din alimentele produse ajung să fie irosite, risipite, aruncate la gunoi. Gunoii alimentar este o sursă masivă de poluare a solului, apelor și aerului. În topul țărilor europene în care se risipește mâncare, după țări precum Regatul Unit, Germania, Spania, Polonia, Italia, pe locul 9 se află România. *Aruncăm anual 2,2 milioane de tone de alimente.* Peste 6000 de tone în fiecare zi!!!

S-ar impune deci luarea unor măsuri împotriva risipei și dacă la nivelul consumatorului final prevenția ține mai mult de educație și responsabilizare, la nivelul agenților economici implicați în lanțul alimentar măsurile țin de prevederi legislative.

II Avem o lege...

Din 1 februarie 2019 avem în vigoare *Legea nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare și Normele metodologice de aplicare aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 51/2019.* Acestea prevăd măsurile de prevenire a risipei alimentare ce pot fi întreprinse de operatorii economici din lanțul agrolimite, printre care **a) vânzarea la preț redus** a produselor aproape de expirarea datei durabilității minimale, **b) donarea produselor alimentare** pentru consum uman, în ultimele 10 zile înaintea datei limite de consum, direct către consumatorii finali sau către operatorii receptori (organizații beneficiare), **c) direcționarea produselor devenite improprii consumului uman pentru transformarea lor în compost, în biogaz și, în final d) neutralizarea** produselor rămase după parcurgerea măsurilor anterioare.

La o analiză atentă constatăi însă că deși legea are ca scop declarat diminuarea risipei alimentare, măsurile propuse sunt fără efecte reale în ce privește risipa alimentară. Astfel, **art. 2** din Lege prevede că **acțiunile de prevenire a risipei sunt facultative** și nu obligatorii pentru operatorii economici. De altfel, nici nu ar fi nevoie de o lege care să menționeze că se pot întreprinde măsuri de prevenire a risipei. **Art. 3** din Lege interzice în principiu operatorilor receptori (donatarilor) să comercializeze produsele primite către alți operatori

din sectorul alimentar sau către consumatorii finali, deși acest lucru ar fi necesar pentru a permite funcționarea băncilor de alimente. Totodată, facilitățile fiscale acordate operatorilor economici prin **art. 4 din Lege** erau oricum prevăzute în art. 25 alin 4 lit c) din Codul fiscal.

Deși măsurile de prevenire sunt facultative, legea menționează că operatorii economici din sectorul alimentar sunt obligați să elaboreze planuri anuale de diminuare a risipei și rapoarte anuale pentru produsele donate pe care să le pună la dispoziția autorităților în domeniu. În realitate, Legea nu descurajează risipa, nu stimulează înființarea băncilor de alimente sau magazinelor sociale, nu acordă reale facilități fiscale celor care ar dona alimentele cu termen mic până la expirare, dar în schimb obligă la planuri și rapoarte.

III ...cum o aplicăm?

În ce privește activitatea notarială, *Legea 217/2016* e de interes pentru că prevede *transferul prin donare* a produselor alimentare pentru consum uman, în ultimele 10 zile înaintea datei limite de consum, de la operatorul economic la consumatorii finali sau la organizațiile beneficiare.

În Lege sunt definite părțile contractului de donație, operatorul economic (donatorul) și operatorii receptori și consumatorii finali (donatarii) și sunt menționate **bunurile care pot fi donate:** produse alimentare pentru consum uman care mai au 10 zile de valabilitate, fiind exceptate băuturile alcoolice și unele alimente perisabile.

Întrucât art. 6 din Lege și art 6 din Norme menționează că **transferul se face în baza unui contract**, s-ar putea considera că este exclusă posibilitatea aplicării

dispozițiilor art. 1011 alin 4 din Codul Civil privind darul manual chiar și pentru bunuri a căror valoare este până în 25.000 lei, întrucât acest articol prevede ca, *Bunurile mobile corporale cu o valoare de până la 25.000 lei pot face obiectul unui dar manual, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.*

Ar rămâne deci aplicabile doar prevederile privind forma autentică a donației prevăzută la art. 1011 alin 1 Cod Civil. În eventualitatea unei asemenea intenții de transfer, în practică este însă greu de crezut că operatorii economici se vor putea prezenta frecvent la notar pentru a încheia un contract de donație pentru produsele alimentare care expiră în următoarele 10 zile.

O soluție ar fi ca transferul produselor în scopul diminuării risipei alimentare să poată fi realizat în baza unui **Contract-cadru de donație** având ca obiect (determinabil) bunurile care se află în perioada de valabilitate de 10 zile prevăzută de *Legea 217/2016*. Conform art. 1176 alin. 1 din Codul Civil **contractul-cadru este acordul prin care părțile convin să încheie raporturi contractuale ale căror elemente esențiale sunt determinate de acesta.** Ulterior încheierii la notar a contractului cadru de donație, între părți se vor putea încheia, de fiecare dată când se donează, procese-verbale de predare-primire care individualizează exact bunurile donate și valoarea acestora în sensul respectării atât a art. 1176 alin 2 potrivit căruia **modalitatea de executare a contractului-cadru, în special termenul și volumul prestațiilor precum și, dacă este cazul, prețul acestora sunt precizate prin convenții ulterioare** cât și a art. 1011 alin 3 potrivit căruia **bunurile mobile care fac obiectul donației trebuie enumerate și evaluate într-un înscris, chiar sub semnătură privată.** În felul acesta, modalitatea donării prevăzută de Lege ar putea fi mai facilă pentru operatorul economic.

IV. În loc de concluzie

Se estimează că din totalul risipei alimentare, doar 5% este cauzată de agenții economici, cea mai mare proporție, de 40-50 %, revenind consumatorului final. Așadar, de fapt, rolul cel mai important în stoparea acestui fenomen revine fiecăruia dintre noi, în calitate de consumator. Și o putem face, uneori cu eforturi minimale, mai ales că reducerea risipei alimentare din bucătăria proprie nu înseamnă deloc și reducerea nivelului de trai.

Cum să reduci risipa alimentară de acasă

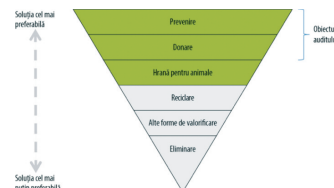
- Fă o listă de cumpărături înainte să mergi la magazin** și cumpără doar cât ai nevoie! Nu merge la cumpărături nemâncat, s-ar putea să cumperi mai multe de câte îți trebuie.
- Evită promoțiile!** Cumpără doar ce ești sigur că vei consuma într-un timp cât mai scurt.
- Alege produsele reduse!** Chiar dacă se apropie de termenul de valabilitate, produsele pot fi consumate, pentru că proprietățile lor nu s-au schimbat și în plus, prețul lor este mai mic.
- Alege produse locale și în sezon**, cu lanțul de aprovizionare cât mai scurt care implică resurse mai puține pentru transport.
- Alege și legumele/fructele inestetice!** sunt comestibile! Și deseori au și un preț mai bun.
- Depozitează corect alimentele!** Pentru a nu se strica! Folosește metoda FIFO (First In, First Out) care presupune ideea că trebuie să pui produsele mai vechi în față, și pe cele cu termen de expirare mai ridicat, mai în spatele frigiderului, pentru a le consuma întâi pe cele care trebuie mâncate mai repede pentru a nu se strica.
- Fii atent la porționarea mâncării!** Gătește atâta mâncare cât știi că se va mânca. Dacă ai prea multă mâncare, congelează-o sau depozitează-o în caserole și păstrează-o pentru prânzul de a doua zi sau ia-o la pachet la lucru sau întreabă un prieten sau un vecin dacă are nevoie.
- La restaurant cere la pachet mâncarea rămasă în farfurie!** Altfel, mâncarea rămasă va ajunge în gunoi.
- Fii creativ în bucătărie!** Refolosește mâncarea sau resturile rămase în feluri creative.
- Fii un exemplu pentru ceilalți!** Prin exemplul propriu îi putem ajuta și pe ceilalți să fie mai conștienți de risipă și mai responsabili față de mâncare.

Sursa: <http://foodieopedia.ro/ro/cum-reducem-risipa-alimentara/>

„A se consuma până la” indică data până la care produsul alimentar poate fi consumat în siguranță.

„A se consuma de preferință înainte de” arată că hrana păstrează cele mai bune caracteristici până la data respectivă, dar va fi bună pentru consum și după această data.

Banca pentru alimente - Una din soluțiile la problema risipei

O bancă de alimente este un sistem non-profit, bazat în general pe comunitate, care colectează de la operatorii economici produse alimentare scoase din circuitul alimentar, le depozitează și le distribuie către persoanele aflate în dificultate. Prima bancă de alimente a fost fondată în Statele Unite în 1967 iar în Europa sistemul de bancă de alimente s-a dezvoltat după criza financiară din 2008. În România, **Asociația Banca pentru colectarea și distribuția alimentelor** a înființat prima rețea națională a Băncilor pentru Alimente, cu filiale la București, Cluj, Roman și Brașov. În 2019 Asociația a fost acceptată ca Priolet Partener FEBA (Federația Europeană a Băncilor de Alimente), în semn de recunoaștere internațională a activității desfășurate în România.

Banca pentru Alimente București a colectat în 2019 în jur de 609.000 kg de produse și le-a distribuit către peste 100 de ONG-uri care oferă sprijin copiilor, tinerilor, vârstnicilor, familiilor defavorizate, în total fiind peste 20.000 de beneficiari.

Surse:

<https://bancapentrualimente.ro/>
https://adevarul.ro/news/societate/risipa-alimentara-romania-atins-cote-alarmante-1_5db01452892c0bb0c6d6434d/index.html
<https://urbanizehub.ro/5-initiative-ce-combat-risipa-alimentara/>
<https://nuaruncapainea.ro/2019/07/11/tehnologii-smart-pentru-a-reduce-risipa-alimentara/>
https://www.europa.eu/Lists/ECADDocuments/SR16_34/SR_FOOD_WASTE_RO.pdf

Monica Pop, notar public

OBȚINEREA DE CĂTRE NOTARIILOR PUBLICI A CERTIFICATELOR DE ATESTARE FISCALĂ EMISE DE AUTORITĂȚILE PUBLICE LOCALE

Simplificarea procedurilor a fost, fără îndoială, un deziderat al ultimilor ani. În procedurile notariale însă, această tendință nu s-a simțit foarte mult, numărul actelor și procedurilor prealabile fiind, cel puțin în privința unora dintre proceduri, în creștere. Cu toate acestea, trebuie să remarcăm că, deși numărul actelor preliminare nu a scăzut, obținerea acestora impune un efort mult mai mic nu doar pentru notarul public dar și din partea beneficiarului serviciilor notariale. În urmă cu 15 ani, solicitantul unui act notarial se adresa personal biroului de carte funciară pentru obținerea unui extras de carte funciară, după plata taxelor într-o cu totul altă locație, extras pe care îl ridica după câteva zile. În felul acesta, strângerea tuturor actelor necesare pentru încheierea unui act notarial dura câteva zile și însemna multe drumuri între diverse instituții. Pe atunci era greu de imaginat că notarul public ar putea realiza personal și într-un timp foarte scurt o bună parte a acestor demersuri.

Doriința de a îndeplini în numele și pentru client aceste proceduri nu a fost impusă numai de tendința de a oferi servicii cât mai bune beneficiarilor actelor notariale. Acesta se înscrie și în seria măsurilor luate pentru securizarea tranzacțiilor, tinzând spre eliminarea riscului instrumentării unor proceduri în baza unor documente false.

Simplificarea procedurii de obținere a extraselor de carte funciare necesare încheierii actelor dar și

asigurarea publicității acestora prin înregistrarea lor de către notarul public a avut, fără îndoială, o contribuție semnificativă la securitatea circuitului civil. După același model, lucrurile pot fi realizate și în materie fiscală. Modificarea Codului de procedură fiscală în sensul de a permite notarului public obținerea certificatelor de atestare fiscală a constituit, fără îndoială un pas semnificativ în această direcție.

Este adevărat că, existența unui singur partener de dialog, așa cum este în cazul ANCP-ului, a asigurat, într-o măsură semnificativă, un mod de lucru similar al celor care furnizează serviciile de publicitate imobiliară. Practicile neunitare ale birourilor de carte funciară sunt, în mare măsură anihilate de existența unui regulament de lucru comun, extrem de detaliat dar și de răspunsul la problemele ridicate, răspuns dat în cadrul întâlnirilor comune periodice ale reprezentanților celor două instituții (ANCP și UNNPR). În materie fiscală, lucrurile nu sunt la fel de simple, direcțiile de impozite și taxe locale subordonate primăriilor, au un mod de lucru dar și o abordare extrem de diferită de la o localitate la alta.

Cu toate acestea, la nivelul conducerii Camerei a existat o preocupare constantă pentru identificarea unor soluții care să permită accesul simplificat al notarilor publici la aceste servicii în beneficiul clienților birourilor notariale. În acest scop, au fost încheiate **protocoale de colaborare cu direcțiile de impozite și taxe locale din cadrul Primăriilor**

Sectoarelor 1, 2 și 4, fiind în discuție încheierea unui protocol similar și cu Direcția din cadrul Sectorului 5.

Prin aceste protocoale s-a tins spre o abordare unitară, cel puțin la nivelul sectoarelor din Municipiul București, a modalității în care este oferit acest serviciu dar și spre o facilitare a accesului notarilor publici la aceste servicii. Protocoalele permit obținerea certificatelor de atestare fiscală în numele și pentru clienți, în baza delegării acestora, de către notarii publici, prin mijloace electronice, însă ca aceasta să afecteze în vreun fel posibilitatea de a le solicita prin delegat al biroului notarial.

Colegiul Director al Camerei București

FORMULARUL 208

În data de 15 ianuarie 2020, la sediul Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București din București, sector 2, str. Dimitrie Gerota nr. 13 a avut loc o întâlnire a reprezentanților acestei instituții cu persoanele interesate de modalitatea de completare a Declarației informative privind impozitul pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal aprobată prin Ordinul comun al Ministrului Finanțelor Publice și al Ministrului Justiției nr. 1022/2562/2016, cu modificările și completările ulterioare (**Formularul 208**).

Această întâlnire se înscrie în seria unor acțiuni periodice ale ANAF (tema de dezbateră a acestora fiind afișată anterior pe pagina de internet a instituției), menite să faciliteze comunicarea dintre reprezentanții săi și persoanele interesate. Scopul acestor întâlniri este acela de a identifica problemele cu care se confruntă angajații structurilor teritoriale, contribuabilii dar și profesioniștii cu atribuții în materie fiscală, participanții adresând întrebări direct persoanelor responsabile din structura centrală. Prezența la aceeași masă, cu dorința de a găsi împreună soluții la problemele întâmpinate în acest domeniu, poate avea, fără îndoială, importante beneficii. Astfel, la întâlnirea din 15 ianuarie au participat reprezentanți ai direcțiilor fiscale de sector, contabili, evaluatori autorizați și doi reprezentanți ai Colegiului Director al Camerei Notarilor Publici București, întâlnirea fiind deschisă oricărei persoane interesate să participe.

După cum se știe, notarii publici au obligația să depună semestrial la organul fiscal teritorial **Formularul 208** în care se menționează părțile contractante, valoarea înscrisă în documentul de transfer, impozitul pe venit din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal și taxele notariale aferente transferului. Acest Formular 208 se completează deci pentru toate tranzacțiile la care notarul a încasat impozitul pe venitul realizat din tranzacție, respectiv pentru toate tranzacțiile al căror preț/valoare depășește 450.000 lei.

Art. 111 alin. 4 Cod Fiscal menționează că impozitul se calculează la valoarea declarată de părți în actul prin care se transferă dreptul de proprietate și în cazul în care valoarea declarată este inferioară valorii minime stabilite prin studiul de piață realizat de către camerele notarilor publici, **notarul public notifică organelor fiscale respectiva tranzacție**.

În opinia ANAF prin Formularul 208 se pot notifica atât tranzacțiile la care notarul public a încasat impozit pe venit, adică cele care au un preț/valoare ce depășește pragul de 450.000 lei cât și tranzacțiile pentru care nu s-a încasat impozit pe venit adică acele tranzacții care au un preț/valoare sub pragul de 450.000 lei, dar acest preț/valoare este mai mic decât valoarea stabilită prin Studiul de piață privind valorile minime ale proprietăților imobiliare, pe care îl avem la dispoziție. În opinia reprezentanților ANAF, aceste tranzacții trebuie să fie notificate prin același formular, având în vedere faptul că, în Codul fiscal, nu se face o distincție între tranzacțiile cu un preț mai mare sau mai mic decât venitul minim impozabil.

Au fost de asemenea semnalate reprezentanților ANAF și câteva probleme întâmpinate de notarii publici în completarea Formularului 208 cum ar fi aceea a coloanelor 4 și 7 din formular. Potrivit instrucțiunilor emise pentru completarea formularului, în situația cel mai des întâlnită în practica notarială, în care valoarea declarată de părți în actul de transfer este egală cu sau mai mare decât valoarea

ANAF
Agenția Națională de Administrare Fiscală

DECLARAȚIE INFORMATIVĂ
privind impozitul pe veniturile din
transferul proprietăților imobiliare
din patrimoniul personal

Anexa nr. 1
208

Semestrul Anul

Declarație rectificativă

A. DATE DE IDENTIFICARE A NOTARULUI PUBLIC

Cod de identificare fiscală: _____

Denumire/Nume, prenume: _____

Adresă: _____

B. DATE RECAPITULATIVE PRIVIND IMPOZITUL PE VENITURILE DIN TRANSFERUL PROPRIETĂȚILOR IMOBILIARE DIN PATRIMONIUL PERSONAL

Număr beneficiari de venit	Total valoare stabilită în studiul de piață (lei)	Total valoare tranzacție înscrisă în documentul de transfer (lei)	Total venit impozabil (lei)	Total impozit pe venit din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal (lei)
1	2	3	4	5

C. DATE INFORMATIVE PRIVIND IMPOZITUL PE VENITURILE DIN TRANSFERUL PROPRIETĂȚILOR IMOBILIARE DIN PATRIMONIUL PERSONAL (tabel vers)

Sub sancțiunile aplicate de lege de fals în declarații, declar că datele din această declarație sunt corecte și complete.

Nume, Prenume: _____ Semnatura: _____

Funcția: _____

Loc rezervat organului fiscal Nr. înregistrare: _____ Data: _____

Numele și adresa de contact a Camerei Notarilor Publici București
Căminul 10/101-1018

minimă stabilită prin studiul de piață, în Formularul 208 nu ar trebui să se completeze coloanele 4 și 7. Cu toate acestea, **programul de asistență (versiunea soft A publicată pe portalul ANAF în 29.01.2018) nu permite necompletarea sau completarea cu cifra 0 (zero) sau cratimă (-) a coloanei 4 privind valoarea stabilită în studiul de piață și în consecință Formularul 208 nu se poate completa în acord cu instrucțiunile de completare în situația în care valoarea declarată de părți în actul prin actul de transfer este cel puțin egală cu valoarea minimă stabilită prin studiul de piață.**

Reprezentanții Camerei București au subliniat și faptul că, în situația în care valoarea din actul de transfer este egală sau mai mare decât valoarea minimă din studiul de piață, în actul notarial de transfer nu se menționează valoarea minimă din studiul de piață din considerente ce țin și de negocierea prețului dintre părți, practică ce nu ar trebui schimbată.

În consecință, am propus acestora **modificarea programului de asistență (versiunea soft A publicată pe portalul ANAF în 29.01.2018) astfel încât acesta să permită, așa cum se prevede în instrucțiuni, necompletarea sau completarea cu cratimă a coloanei 4** în situația în care valoarea declarată de părți în actul de transfer este egală cu sau mai mare decât valoarea minimă stabilită prin studiul de piață.

Credem că astfel de întâlniri sunt utile pentru clarificarea unor probleme pe care notarii publici le întâmpină. Cel mai important este ca, eventualele probleme cu care vă confrunțați, să fie comunicate conducerii Camerei astfel încât ele să poată fi centralizate și transmise, în speranța că sugestiile noastre își vor găsi rezolvarea într-un timp cât mai scurt.

Colegiul Director al Camerei București

DESPRE ZONELE ALBASTRE

Zonele albastre (blue zones) sunt niște areale în lume unde s-a constatat că populația locală are o longevitate ieșită din comun. Oamenii care trăiesc în aceste zone nu împărtășesc gene sau alte elemente comune care să justifice apropierea dintre duratele neobișnuite ale vieților lor, însă au ceva în comun: modul de viață, în principal și mediul înconjurător, în secundar.

Trăsăturile definitorii ale ocupanților acestor zone includ: grădinarit, dieta bazată pe multe fructe și legume, o atitudine optimistă, implicare socială indiferent de vârstă, vin în cantități moderate și o formă de meditație. Sunt câteva dintre ingredientele tinereții fără bătrânețe. Cei mai longevivi oameni din lume trăiesc în anumite zone din Italia, Grecia, California, Japonia și Costa Rica, arată studiile din ultimul timp. Iată care sunt acestea:

Peninsula Nicoya din Costa Rica este una dintre cele cinci zone din lume, în care trăiesc cei mai mulți bătrâni care au sărit de o sută de ani. Sigur, și peisajul paradisiac te scutulează să ai o viață în comuniune cu natura. Acolo se întâlnesc principiile de dietă mediteraneană și americană. Există totuși un consum mare de porumb, ceea ce nu întâlnim în restul zonelor, există multe fructe specifice, precum papaya, peștele și lanțul trofic scurt, adică ce își cresc în grădină, asta mănâncă în acea zi. Pe scurt, oamenii petrec mult timp în natură și se bucură de fiecare clipă. Oamenii din Nicoya sunt ocoliți de bolile modernității.

La fel se întâmplă și pe insula **Okinawa din Japonia**, una dintre cele mai cunoscute pentru longevitatea locuitorilor săi. În Okinawa, cel mai important secret al tinereții fără bătrânețe este așa numitul ikigai. Acesta este un concept japonez care pe scurt s-ar traduce prin „reason for being” - motivul de a te trezi dimineața. Este la intersecția dintre pasiune, vocație și ceea ce îți dorești, chestiuni care sunt tratate și în aikido. Urmând această cale înveți despre tine, despre relația cu ceilalți, înveți cum să gestionezi

situații dificile, înveți posturi corecte și sănătoase, înveți să respiri corect, înveți despre meditație, să fii mereu atent la lucrurile pe care le faci, să nu te gândești oare am închis ușa acasă, oare am lăsat fierul în priză, oare am închis mașina. Oamenii de acolo când sunt întrebați despre ikigaiul lor au răspunsuri extrem de simple: de la mă trezesc dimineață ca să dansez sau mă trezesc dimineață ca să salut școlarii care trec prin fața casei mele sau ca să privesc grădina. Grădinaritul este una dintre principalele pasiuni ale centenarilor din Okinawa. Astfel împușcă trei „ingrediente” ale longevității dintr-un foc: sunt prezenți 100%, fac mișcare și sau o sursă naturală de hrană. Măncarea din Okinawa este diferită de cea din restul Japoniei. Deși peste tot se mănâncă alge și pește crud, aici mai mult decât în alte zone este prezentă mâncarea direct din mare, gătesc ceea ce au prins astăzi, iar la prânz nu e nimeni pe stradă, ceea ce e semn că se odihnesc.

O zonă mai puțin cunoscută, dar cu la fel de mulți centenari, este **Loma Linda, din California**. Oamenii au un stil de viață foarte activ și la bătrânețe. Este ceva comun ca participanții la multele dintre clasele de fitness să fie toți trecuți de 60 de ani. În plus, pun mare preț pe spiritualitate și comunitate: sâmbătă nu găsești nimic deschis. Toată lumea este la biserică. Aceștia fiind adventiști de ziua a șaptea și își doresc să trăiască conform principiilor biblice, ca pe timpuri: multă muncă fizică, multe legume, leguminoase, puțină carne, zero zahăr și ce este particular aici, faptul că nu există fumat, nu există alcool. Efectiv nu fac nimic cel puțin o zi pe săptămână și se dedică naturii, sunt oameni care fac foarte multe exerciții fizice, mulți dintre ei sunt vegetarieni, consumă foarte multe mixuri de legume și fructe.

Și Europa are două zone albastre. **Sardinia, din Italia**, este una dintre ele. Aici oamenii trăiesc foarte mult din pământ, din ceea ce cultivă. Sunt foarte multe ferme și se beau multe lactate, inclusiv turiștilor li se ofereau brânzeturi de toate felurile și

vinuri cât mai diverse. Peste 20% din hrana lor e bazată pe lactate, există acea brânză pecorino, care conține și ea acizi grași esențiali de tip omega 3 cu rol antiinflamator. Rar carne, din nou, caracteristic și asemănător cu celelalte zone, multe leguminoase, ierburi, frunze verzi și produse proaspete. Un alt aspect determinant, relieful este de așa natură încât îi obligă pe oameni să facă multe exerciții fizice și asta îi ajută foarte mult să trăiască cât mai sănătos.

Și Grecia are o zonă cu mulți centenari. Se numește **insula Ikaria**, iar printre secretele longevității se afla laptele de capră, grădinaritul, ritmul relaxat al vieții și petrecerile. Locuitorii își cultivă singuri legumele, au cu toții grădini, fac efort fizic pentru a crește aceste produse, cresc animale, caprele cresc libere, pui, găini, pescuiesc, însă consumă foarte rar carnea și peștele, în special carnea roșie se consumă doar la anumite sărbători. Și aici oamenii se ajută unii pe alții, sunt foarte uniți și apropiați. Toate aceste ingrediente, îi ajută pe locuitorii din zonele albastre să ducă o viață de calitate, fericită și îndelungată.

Vă doresc tuturor să vă lăsați inspirați de exemplul longevivilor locuitori din zonele albastre și urmând acest exemplu să aveți parte de o viață lungă și împlinită.

Paul Manole, notar public

DESPRE LONGEVITATE ȘI CALITATEA VIEȚII

In anul 1938 cercetătorii de la Harvard au demarat un studiu care avea drept scop relevarea elementelor care duc la o viață împlinită. A fost selectat un număr de studenți la care ulterior au adăugat ca grup de control niște băieți proveniți din cel mai sărac cartier al Bostonului cărora li s-a propus ca pe termen lung să răspundă la diverse chestionare legate de viața lor, să facă analize medicale regulate și, în general, să ia parte periodic la toate activitățile pe care un astfel de studiu le presupune. În trecut fie spus, băieții din Boston au întrebat "dar ce are viața mea așa special de merită să fie studiată?", pe când niciunul dintre studenții de la Harvard nu a pus această întrebare.

Studiul continuă și astăzi, fiind cea mai longevivă cercetare științifică de acest tip, iar între timp a înglobat și soțiile participanților (inițial, în anul 1938, Universitatea Harvard nu avea secții pentru femei), iar ulterior a inclus și copiii acestora. Dintre voluntarii inițiali mai sunt în viață aproximativ 20, care au vârste între 90 și 100 de ani. Cu tot cu copiii acestora numărul celor cuprinși de studiu de-a lungul timpului s-a ridicat la circa 1.300 de subiecți.

Pe lângă testele și analizele inerente unei astfel de cercetări, participanților li s-a cerut să-și descrie succesele și eșecurile atât cele legate de carieră, cât și cele ce țineau de viața personală sau de familie. Surprinzător, calitatea relațiilor și cât de fericiti erau în aceste relații conta într-o măsură similară sau chiar superioară situației medicale. Relațiile strânse, mai mult decât banii sau faima, sunt ceea ce aduce fericire oamenilor, a relevat studiul. Aceste legături protejează oamenii în fața necazurilor vieții, ajută la întârzierea

declinului psihic și constituie factori care prezic cu mai mare acuratețe o viață lungă și sănătoasă mai mult decât situația socială, IQ-ul sau chiar și genele. Aceste descoperiri s-au confirmat pe întregul spectru de participanți, indiferent ca erau absolvenții de Harvard sau nu.

Cercetătorii au prelucrat o multitudine de date, inclusiv de natură medicală, sute de interviuri și chestionare și au descoperit o strânsă corelație între bunăstarea personală și calitatea relațiilor cu familia, prietenii și comunitatea. Câteva studii au relevat că la persoanele de 50 de ani nivelul de satisfacție legat de relațiile personale conduce la o evaluare mai bună a stării de sănătate decât nivelul de colesterol. Acest lucru a fost confirmat și de faptul că persoanele care erau cele mai mulțumite de relațiile lor în jurul vârstei de 50 de ani ajungeau să aibă cea mai bună stare psihică și fizică la vârsta de 80 de ani.

Mai mult, căsniciile fericite constituie un factor

protector pentru sănătatea oamenilor. Octogenarii care sunt mulțumiți de relația în care sunt au declarat că starea psihică și percepția asupra vieții nu li se schimbă nici măcar în zilele în care au dureri din cauza unei afecțiuni. Cei aflați într-o căsnicie mai puțin fericită resimțeau mult mai puternic durerea și erau afectați emoțional mai acut. Femeile care sunt atașate de partenerii lor și care din acest motiv au un sentiment de siguranță au tendința să dezvolte mai puține stări de depresie și să aibă o capacitate de memorare mai bună. Totodată, a reieșit că nu e relevant dacă de-a lungul timpului au mai intervenit certuri în relație, atâta vreme cât partenerii simt că se pot baza unul pe celălalt vor avea tendința de a trece cu vederea astfel de momente. Legat de aceste aspecte unul dintre autorii studiului a spus "Singurătatea ucide la fel de mult ca fumatul sau alcoolismul".

Psihiatru George Vaillant care a condus cercetarea între anii 1972 și 2004 a povestit cum la începutul studiului nimănui nu-i păsa de criteriul de empatia sau atașamentul, dar în timp a reieșit că acestea au o importanță covârșitoare. Ca o concluzie a cercetării, acesta a menționat șase factori care contribuie la o viață lungă și sănătoasă: activitatea fizică, absența fumatului și a abuzului de alcool, a avea o abordare matură și echilibrată pentru a face față problemelor inerente vieții, o greutate în parametri optimi și relații stabile și fericite. La acestea se mai adaugă și nivelul de educație care este direct proporțional cu conștientizarea și implementarea acestor factori.

În concluzie, vă doresc o viață lungă și sănătoasă!

Bogdan Tărăcilă, notar public

Teatru

PĂDUREA SPÂNZURAȚILOR

Distribuție: în rolurile principale Alexandru Potoceanu, Marius Manole, Ciprian Nicula, Richard Bovnoczki, Natalia Călin, Raluca Aprodou, Istvan Teglas
Regia : Radu Afrim

Este o adaptare a romanului lui Liviu Rebreanu, plină de semnificații și foarte actuală. Spectacolul beneficiază și de o excepțională montare multimedia ce redefinesc spațiul și sunetul, astfel încât spectatorul plonjează în reverie, pentru ca apoi să fie readus la realitate și invitat la o reflecție lucidă asupra stării nației, la o confruntare cu trecutul nostru istoric, într-un dialog între vocea prezentului și vocea istoriei.

MATILDA ȘI GROPARII

Distribuție: Amalia Ciolan, Cesonica Postelnicu, Erika Băieșu, Fulvia Folosea, Lari Giorgescu
Regia: Mircea Rusu

Piesa scrisă de tânăra dramaturgă Stela Giurgeanu este câștigătoare premiului „Piesa anului 2018” la Gala Uniter. Spectacolul este o radiografie surprinzătoare a lumii a trei femei aparent fragile, dar care se dovedesc mai puternice decât ar fi crezut. Dialogurile vii, elementele de umor absurd și grotesc pe alocuri dau naștere unei comedii negre dinamice și de bun gust.

ANONIMUL VENEȚIAN

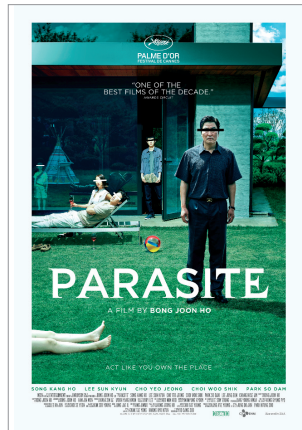
de Giuseppe Berto
Teatrul Național București (Sala Atelier)
29.02.2020 ora 20.00

Celebră datorită marelui ecran prin filmul omonim regizat în 1970 de Enrico Maria Salerno povestea de dragoste scrisă de Giuseppe Berto este pusă în scenă de Florilena Popescu Fărcășanu și avându-i ca protagoniști pe Ilinca Goia (Ea) și Ioan Andrei Ionescu (El).

„Spectacolul de față nu se vrea o demonstrație, ci un exercițiu cu vedere la public. Anonimul venețian oferă pretextul unei astfel de abordări, iar Ilinca Goia și Ioan Andrei Ionescu, doi actori foarte versați ai trupei Naționalului, au curajul asumării lui până la capăt, au plăcerea jocului cu mijloacele simple, dar complicate, ale actorului”, afirmă Ion Caramitru, coordonatorul spectacolului. Într-o scenografie simplă, sunt surprinse emoțiile a doi îndrăgostiți, ce au cunoscut în tinerețe marea dragoste, acum fiind doi foști soți readuși împreună de meandrele sinuoase ale vieții. Când El află că are o maladie

incurabilă o cheamă pe fosta sa soție la Veneția pentru a-i dăruii o înregistrare a unui concert de ale sale. Ea, soția trădată, acum recăsătorită, mimează fericirea, apare cînică și rece. Ultimele ceasuri pe care și le petrec împreună sunt încărcate de nostalgie și regrete, dar și se pasiune și disperarea finitului, vraja spectacolului cuprinzând sala și fiind potențat de muzica din fundal.

Film

PARASITE

Film, 2019, regizor Bong Joon Ho

Este unul dintre cele mai captivante filme vizionate în ultima perioadă. Nominalizat la 6 premii Oscar, câștigător al Golden Globe pentru cel mai bun film ar fi cel mai bine descris ca un film al absurdului.

Prezentat ca o comedie neagră în prim plan avem strania viclenie a unei familii de șomeri, tată, mamă, fiică, fiu, care - pentru a scăpa de viața în sărăcia unui subsol - pune la cale un plan de a profita de naivitatea unei familii bogate.

Filmul nu alunecă în dișee: nu e doar un film social, după cum nu e nici numai o comedie: oricâte elemente comice ar avea. Este un film imprevizibil, ce aduce în prim plan spiritul de loialitate al angajatului asiatic, față de angajatorul său, acest sentiment fiind adânc înrădăcinat în cultura lor, precum și disprețul clasei „conducătoare” față de cei care „îi servesc”.

Artă

MUZEEUL DE ARTĂ RECENTĂ

Bld. Primăverii nr.15, București

Vă invităm să descoperiți un muzeu recent apărut în peisajul urban din București, un muzeu privat.

Art Newspaper, o publicație britanică, îl prezintă ca: „Un nou muzeu privat din București dezvăluie istoria artei românești din timpul regimului comunist al lui Nicolae Ceaușescu și după Revoluția din 1989. Muzeul de Artă Recentă (MARE) a fost deschis pe 9 octombrie în cartierul Primăverii al orașului, cândva rezervat pentru eşaloanele superioare ale partidului comunist. Clădirea din cărămidă întunecată, de 1.200 de metri pătrați, a fost proiectată de arhitectul libanez Youssef Tohme ca o „siluetă fantomă” a vilei originale de pe acest sit, care fusese și casa Anei Pauker, ministrul român de externe descris de revista Time în 1948 ca fiind „cea mai puternică femeie în viață”. La

câțiva pași se află fosta reședință a lui Ceaușescu, care a fost deschisă în 2016 ca atracție turistică.”

Din expunerea de pe site-ul muzeului <https://www.mare.ro/desprenoi> aflăm că demolarea casei construite de Octav Doicescu în 1939 a fost făcută pentru „a oferi noi clădiri o identitate proprie, creând un spațiu public deschis, care să rezoneze cu comunitatea

actuală”. Acest proiect este controversat atât din punct de vedere artistic cât și istoric, având în vedere că nu respectă convențiile privind spațiul de expoziție ce poată denumirea de white cube, pe această temă fiind scrisă și o carte de Brian O'Doherty *Inside the White Cube / The Ideology of the Gallery Space*.

Colecția permanentă propune artiști ca Ion Țuculescu, Andrei Cădere, Ion Grigorescu, Paul Neagu, Ștefan Bertalan, Nicolae Comănescu, Roman Cotoșman, Pavel Ilie, Diet Sayler, Alexandru Chira, Horia Bernea, Florin Mitroi, Marian Zidaru, Ioana Bătrânu, Vioara Bara, Teodor Graur, Dan Perjovschi, Dumitru Gorzo, Victor Man, Ecaterina Vrana, Vlad Nancă, Gili Mocanu, Anca Mureșan, Ovidiu Feneș, Cristina David, Ion Bărlădeanu.

Considerăm că merită o încercare acest muzeu, pentru a vă forma o părere *ex propriis sensibus*, iar dacă nu găsiți expoziția pe gustul dumneavoastră la parter se află o cafenea cu terasă, unde puteți să vă bucurați de un moment de liniște.

Conferință

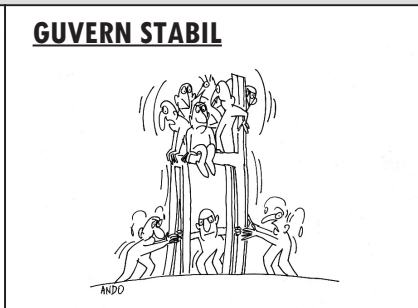
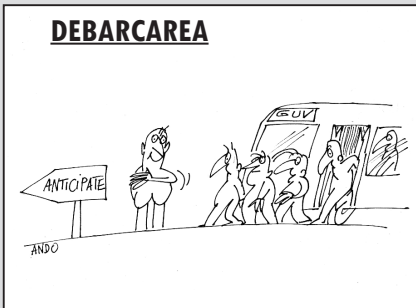
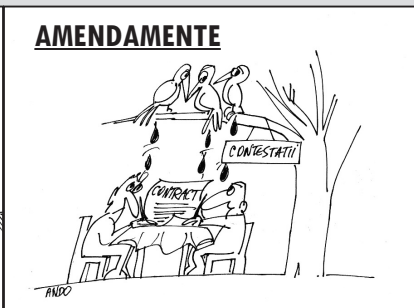
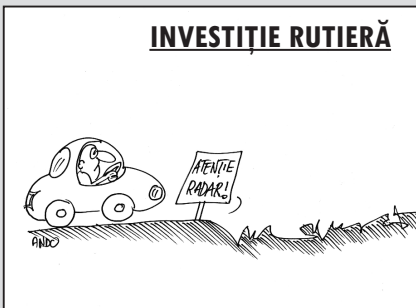
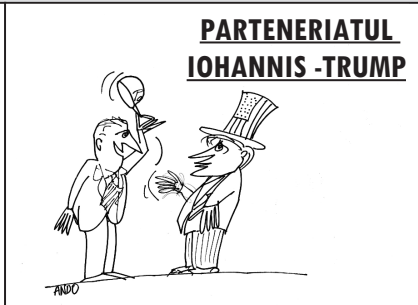
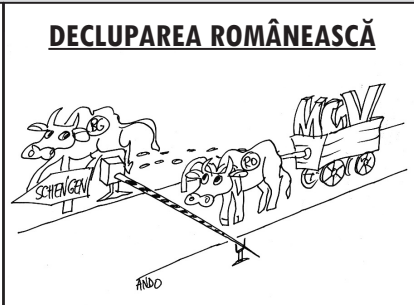
BRAND MINDS 2020 4 Mai 2020, Romexpo

Aflată la a 7 a ediție în București, conferința Brand Minds aduce ca speakeri unii dintre profesioniștii de top la nivel mondial din domeniul afacerilor, științei, psihologiei, pentru a pune laolaltă cele mai avansate idei și experiențe ale lumii actuale. Mediatizată ca un

business summit, conferința nu este un eveniment doar pentru oameni de afaceri ci pentru oricine vrea să aibă acces direct la poveștile, sfaturile și ideile unor minți sclipitoare. Anul acesta vor fi opt speakeri printre care jurnalistul și scriitorul Malcolm Gladwell (autorul "Blink", "Exceptionalii"), celebrul fizician Michio Kaku, multipremiata eseistă americană Tara Westover, jurnalistul CNN Richard Quest și vicepreședintele Amazon Werner Vogels.

Recomandate de notari publici Bianca Voicu, Raluca-Elena Ciubotaru și Mihaela Namolosanu

Andologie - actualitatea în poante

Redacția: Colegiul Director al Camerei Notarilor Publici București
 Laura Badiu, președinte
 Romelia Dragomir, vicepreședinte
 Dan Tataru, Monica Pop, Horia Radu, Florian Chiriță, Octavian Rogojanu

Orice idei, sugestii, articole sau comentarii vă invităm să le comunicați pe adresa de e-mail redactie@cnpb.ro.